

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра германської філології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «магістр»

Спеціальність 035 «Філологія»
Спеціалізація 035.041 «Германські мови ті літератури (переклад
включно), перша – англійська»

Особливості молодіжного сленгу англійської мови в аспекті перекладу

Допущено до захисту «__» _____ 23 р.

Зав. каф. германської філології __ канд. філол. наук, доц. Баранова С.В.

Виконала:

студ. групи ПР.мз-22с

Васіна Альбіна Вадимівна

Науковий керівник:

канд. філол. наук, доц.

Мовчан Діана Василівна

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО СЛЕНГУ	6
1.1 Визначення поняття сленгу та підходи до його вивчення.....	6
1.2 Типологія сленгу сучасної англійської мови	12
РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО СЛЕНГУ	20
2.1. Продуктивні способи словотвору сучасного сленгу англійської мови.....	20
2.2. Семантичні групи сленгу сучасної англійської мови.....	27
2.3. Скорочення та абревіатури як риса молодіжного сленгу англійської мови в мережі Інтернет	32
РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО СЛЕНГУ	38
3.1. Особливості лексикографічного перекладу сучасного англомовного сленгу.....	38
3.2. Контекстуальний переклад для передачі значення сленгових виразів	41
3.3. Методика навчання студентів-перекладачів перекладу сучасного англомовного сленгу у ВНЗ	48
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ.....	67

ВСТУП

Сучасна англійська мова перебуває у процесі постійного розвитку. Поява нових явищ, предметів та ідей у цілому призводить до словотворчості, яка полягає у створенні нових лексичних одиниць, до специфічних особливостей синтаксису, фонетики та інших аспектів мови. Однак, незважаючи на об'єктивне існування сленгу в англійській мові, це явище є динамічним, постійно змінюється і тому представляє ряд труднощів при його вивченні та особливо при перекладі.

Сленг, будучи невід'ємною частиною мови і, відповідно, мовлення є однією з основних і найбільш проблематичних аспектів лексикології, оскільки відображає лінгвокультурні особливості соціуму. Сленг це той шар лексики, який не збігається з літературною нормою. Деякими дослідниками сленг сприймається як щось чуже літературній мові, не властиве мові інтелігентної людини. Проте, сьогодні можна спостерігати «експансію» сленгової лексики в усі сфери людської діяльності: одиниці сленгу вживаються на телебаченні, у пресі, літературі, в мережі Інтернет, не кажучи вже про усне спілкування людей практично будь-якого віку, соціальних груп і класів.

Вивчення сленгу набуває зростаючої актуальності в умовах розширення міжнародних контактів (стажування, турпоїздки, викладання ряду предметів англійською мовою, перегляд відеофільмів, прослуховування сучасних пісень англійською мовою, неформальне спілкування з носіями мови і т. д.). Сленгова лексика зустрічається у повсякденному спілкуванні, фільмах та у новинах, навіть у політичній, економічній та інших видах англійської комунікації. Відтак, перекладачі невідворотно стикаються зі сленговими одиницями та проблемами їх відтворення українською мовою.

Актуальність обраної теми дослідження пояснюється тим фактом, що сленг у сучасному світі є важливою складовою мови, яка постійно розвивається та набуває нових форм. Актуальність дослідження також визначається необхідністю більш повного та всебічного вивчення проблеми передачі англійського сленгу українською мовою і досягнення адекватності перекладу.

Аналіз літератури засвідчив, що проблемою аналізу сленгу займалися, як вітчизняні так і зарубіжні вчені, такі як: В. В. Балабін, К. Л. Бондаренко, О. Е. Борисова, В. О. Дорда, О. Л. Клименко, Л. О. Ставицька, D. Crystal, H. L. Mencken, E. A. Partridge та ін. Втім, на сьогодні лишається актуальним вивчення, систематизація знань про особливості перекладу сленгу українською мовою, а питання методики навчання студентів-перекладачів особливостям перекладу сленгових одиниць у ЗВО лишається на сьогодні малодослідженим.

Об'єктом дослідження виступають сленгові одиниці англійської мови.

Предметом дослідження є аналіз способів та прийомів перекладу англійського сленгу на українську мову.

Мета дослідження полягає у визначенні способів перекладу сучасного англійського сленгу українською мовою та особливостей навчання перекладу сленгових одиниць студентів-перекладачів.

Для досягнення поставленої мети дослідження необхідно виконати низку **завдань**, серед яких:

- 1) визначити поняття сленгу та підходи до його вивчення;
- 2) розглянути типологію сленгу сучасної англійської мови;
- 3) дослідити продуктивні способи словотвору сучасного сленгу англійської мови;
- 4) виокремити семантичні групи сленгу сучасної англійської мови;
- 5) проаналізувати скорочення та аббревіатури як рису молодіжного сленгу англійської мови в мережі Інтернет;
- 6) розглянути особливості лексикографічного перекладу сучасного англійського сленгу;
- 7) дослідити контекстуальний переклад для передачі значення сленгових виразів;
- 8) розробити методику навчання студентів-перекладачів перекладу сучасного англійського сленгу у ЗВО.

У ході магістерської роботи використовувалися такі **методи дослідження** як метод узагальнення та критичного аналізу літератури, метод суцільної вибірки,

аналіз дефініцій, компонентний аналіз, функціонально-семантичний, словотвірний аналіз. У ході вивчення особливостей перекладу сленгізмів застосовувався перекладацький аналіз. Для розробки комплексу вправ для навчання перекладу фразових сленгізмів студентами-перекладачами застосований метод моделювання.

Матеріалом дослідження слугували сленгові одиниці англійської мови, виявлені методом суцільної вибірки зі словників, зазначених у списку ілюстративних джерел, та художніх творів сучасних авторів.

Теоретичне значення роботи полягає у тому, що в ній здійснюється подальший розвиток лексикології у напрямку вивчення сленгових одиниць, розширюються та поглиблюються наукові знання про мовні особливості молодіжного сленгу англійської мови, його різновидів та продуктивних словотвірних моделей. Окрім того, уточнено та систематизовано знання про особливості та труднощі, способи перекладу сленгових одиниць англійської мови на українську з урахуванням їх словотвірних, структурних, семантичних та стилістичних особливостей.

Практичне значення даної роботи полягає у можливості використання результатів дослідження у розробці класифікації сучасного англомовного молодіжного сленгу, а також при розробці лекційних та практичних курсів з лінгвістичної прагматики, стилістики, лінгвосеміотики, лексикології і синтаксису англійської мови, перекладознавства. Розроблений комплекс вправ може використовуватися на заняттях з теорії і практики перекладу, а також на заняттях з англійської мови у ЗВО.

Структура роботи. Магістерське дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків, а також списку використаних джерел, списків довідкових та ілюстративних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО СЛЕНГУ

1.1 Визначення поняття сленгу та підходи до його вивчення

Будучи складним явищем, мова за самою своєю суттю не може бути однорідною. Форма існування мови – це одна з конкретних форм її структурної організації і функціонування в людському колективі. Форми існування мови вже досить чітко встановлені та визначені у лінгвістичній літературі. Всі разом і кожна окремо вони були неодноразово розглянуті у відношенні до найрізноманітніших мов.

На думку Н. В. Глушук, форми існування мови – це самостійні мовні структури, які природно об'єднуються у групи з різною ієрархією за ознакою спільності та подібного матеріалу, а тому доступні розумінню в межах одного народу, хоча й різняться за рівнем досконалості, універсальності та за переважними сферами використання [7, с. 22].

Розглянемо різноманітні форми існування мови. Зокрема, дослідники поділяють мову на національну (загальнонародну) та літературну. Національна мова є результатом процесу становлення нації і одночасно передумовою і умовою її утворення. Національна мова – це мова певного народу, яка охоплює всі сфери мовної діяльності людей, незалежно від освіти, виховання, місця проживання, професії. Іншими словами, вона включає в себе все різноманіття мовної форми вираження способу мислення представників нації. Це сукупність всіх слів, всіх форм слів, їх вживання в мові, особливостей вимови, властивих народу.

Національна мова як надбання народу існує в декількох формах свого прояву. Це пов'язано з тим, що люди однієї національності, у той же час, відрізняються один від одного місцем свого проживання, професією і соціальним становищем, рівнем культури, ступенем освіченості. У національній мові прийнято виділяти такі форми її існування: діалектну, просторічну, жаргонну.

Сленг належить саме до національної мови та становить одну із її форм у рамках жаргону.

Мова як соціальне явище, що у всьому різноманітті відображає різні аспекти людської діяльності, передбачає наявність відповідно і різних верств словникового складу. Вся лексика тієї чи іншої мови ділиться на літературну і нелітературну. Т. І. Тимошенко, вслід за класифікацією І. Р. Гальперіна, пропонує розділити весь словниковий склад будь-якої мови на літературний, нейтральний і нелітературний [18].

Літературну та нелітературну лексику називають словами високого стилістичного тону і словами зниженого стилістичного тону [1, с. 4–6]. У свою чергу, за характером «зниженості» вчені розділяють слова зниженого стилістичного тону на три групи:

- 1) літературно-розмовні (literary colloquial), що характеризуються природним ситуативним зниженням;
- 2) фамільярно-розмовні (familiar colloquial), що відрізняються навмисним зниженням;
- 3) вульгаризми (low colloquial), яким притаманне емоційно-підкреслене зниження [2, с. 49].

Лінгвісти відносять сленг до лексики зниженого тону, а саме до другого її типу. До другої групи відносять загальний сленг (інтержаргон) і спеціальний (жаргонний) сленг. Розглянемо поняття сленгу більш детально. Загалом, сленг є невід'ємною складовою мовної системи будь-якої живої мови, у тому числі й англійської.

Дослідники, що займаються вивченням сленгу, аналізують етимологію сленгових одиниць, їх лінгвістичні особливості, соціологічні передумови утворення, сферу використання і т. д. Існують навіть різні школи сленгознавства, представники яких звертаються до проблеми вивчення сленгових одиниць, які утворюються та функціонують у рамках окремих варіантів англійської мови: англійського, американського, австралійського, новозеландського, канадського і т. д. [16, с. 80].

Вперше термін «сленг» було зафіксовано у 1750 р. зі значенням «вулична мова». Розглядаючи етимологію терміна «сленг», основоположник теорії сленгу Е. Партрідж вказує, що саме слово «сленг» співвідноситься з дієсловом «to sling» у значенні «to utter» [32, с. 49]. Ця гіпотеза визнається представниками різноманітних шкіл сленгознавства як найбільш правдоподібна.

«Оксфордський етимологічний словник англійської мови» відносить походження слова «slang» до XVIII ст., коли це слово означало образливі вирази. Також етимологічний словник вказує на те, що англійське слово «slang» походить від sling («кидати», «жбурляти») і наводить приклад *sling the jaw* – «говорити образливі речі» [40, с. 833].

У даний час у словниках представлені різноманітні трактування цього терміна, згідно з якими сленг є результатом варіативних модифікацій, які виникають у мові унаслідок соціолінгвістичних змін, і визначається як відносно стійкий, широковживаний, стилістично знижений лексичний пласт, компонент експресивного просторіччя, неоднорідний за своїми джерелами і ступенем наближеності до літературного стандарту [16, с. 80; 27, с. 17; 32, с. 304].

Сленг – це особлива лексична система, яка має свої специфічні особливості [43]. Британська енциклопедія визначає сленг «non-traditional words or phrases that express either something new or something old in a new way» [44]. Згідно з визначеннями, взятими із словників («Oxford Dictionary», «Cambridge Dictionary», «Merriam-Webster Dictionary»), сленг має такі характеристики:

- 1) належність до неформального (нелітературного) шару лексики;
- 2) більш активне вживання усно, ніж письмово;
- 3) обмежене використання за контекстом або соціальними рамками.

Під терміном «сленг» В. А. Хом'яков у своїй праці «Три лекції про сленг» розуміє «особливий периферійний пласт нелітературної лексики і фразеології» [22, с. 8]. Сленг – це лексична група, що відноситься до сфери нестандартних елементів мови, оскільки його складові завжди стилістично марковані, тому що мають яскраво виражену експресивну забарвленість, а також

соціально детерміновані, оскільки здебільшого характерні для деяких соціально-демографічних груп носіїв мови [7, с. 28].

Сленг – це слова, які нерідко розглядаються як порушення літературних мов стандартизованої мови. Сленгізми являють собою експресивні, виразні, часто – іронічні слова, які слугують для позначення предметів, та які вживаються у повсякденному житті [14, с. 25].

Спірним є питання про критерії віднесення слів до сленгу, оскільки кордони сленгу й на сьогодні залишаються чітко не визначеними. Часто слово «сленг» використовується в українській мові як синонім до слів «жаргон» і «арго», так само, як в англійській мові слово «slang» нерідко вживається як синонім слів «jargon», «argot» і «cant».

Лінгвістичний енциклопедичний словник визначає сленг як сукупність жаргонізмів, які становлять шар розмовної лексики, яка відбиває грубувато-фамільярне, іноді гумористичне ставлення до предмета мовлення. Вживається переважно в умовах невимушеного спілкування, наприклад: *junkie* – наркоман, *gal* – дівчина. Сленг складається зі слів і фразеологізмів, які виникли і спочатку вживалися у окремих соціальних групах, і відбиває ціннісну орієнтацію цих груп. Ставши загальноновживаними, ці слова часто зберігають емоційно-оцінний характер, хоча «знак» оцінки може змінитися. Елементи сленгу або швидко зникають з ужитку, або входять до літературної мови, призводячи до виникнення стилістичних і семантичних відмінностей. Тільки етимологічний аналіз встановлює зв'язок деяких слів літературної мови зі сленгом і виявляє типовий для сленгу в першому його значенні характер метафори, що лежить в основі номінації [6, с. 14].

Широке вживання сленгу огрублює мову та суперечить нормам і культурі мовлення. Проведення кордону між сленгом і просторічними словами – складне завдання лексикології та лексикографії, оскільки сленг відрізняється тільки тим, що він виник у окремих соціальних групах, іноді дуже широких (як, наприклад, молодь). Деякі дослідники, орієнтуючись на традиції англійської лінгвістики, ототожнюють сленг з просторіччям, включають до сленгу також шар модних

слівець-«одноденок», інші ж, посилаючись на невизначеність категорії сленгу, взагалі заперечують її існування [11, с. 246].

Сленг поєднує соціальні, професійні та корпоративні жаргони з літературною лексикою і є проміжним ступенем у поповненні літературної мови із соціально та професійно маркованих джерел. У сленгу відбувається нейтралізація соціальної та професійної орієнтації лексики, що сприяє переходу жаргонізмів до літературної норми. Загальнозрозумілість і «розмитість» межі між сленгом та літературною мовою призводить до повної або часткової нейтралізації стилістичної маркованості сленгізмів.

Багато англомовних лінгвістів займалися вивченням сленгу та досліджували різні аспекти використання сленгу у сучасному англомовному суспільстві, причому кожен з них розглядає цю тему з власної перспективи та з фокусом на певні аспекти.

Д. Крістал, автор книги «English as a Global Language», досліджує вплив міжнародної комунікації та глобалізації на англійську мову в цілому, а також на використання сленгу в сучасному світі. Д. Крістал звертає увагу на те, яким чином використання сленгу може допомогти встановити зв'язки між людьми з різних країн та культур, а також як це впливає на міжкультурну комунікацію [24, с. 67].

У свою чергу, М. Бухольц та К. Холл досліджують зв'язок між використанням мови та ідентичністю в різних контекстах. У своїх дослідженнях вони звертають увагу на те, яким чином використання сленгу може допомогти визначити соціальні та етнічні межі між групами людей, а також як він може впливати на формування ідентичності в рамках конкретної мовної спільноти [24, с. 369].

Дж. Рікфорд та Дж. Маквортер досліджують взаємодію між афроамериканським англійським та стандартним англійським, звертаючи увагу на те, як використання сленгу може впливати на розвиток цих мовних варіантів та їх співіснування [35, с. 143].

П. Екерт розглядає мовну варіативність у різних соціальних групах, зокрема звертаючи увагу на використання сленгу серед підлітків та молоді [26, с. 54]. Вона звертає увагу на те, як використання сленгу може бути способом формування соціальної ідентичності та взаємодії в молодіжних підліткових групах.

У своїх роботах автори досліджують різні аспекти використання сленгу у сучасному англomовному суспільстві, зокрема його вплив на міжкультурну комунікацію, соціальну ідентичність та взаємодію між різними соціальними групами. Вони розглядають різні контексти використання сленгу, від молодіжних підліткових груп до міжнародних комунікаційних зв'язків, і визначають його роль у формуванні мовної ідентичності та взаємодії.

Відтак, дослідження зазначених авторів показують, що сленг відіграє важливу роль у сучасному англomовному суспільстві. Він є важливим засобом вираження соціальної ідентичності та взаємодії між різними соціальними групами, а також може бути важливим елементом міжнародної комунікації.

Зауважимо, що сленг є дуже гнучкою формою мовлення, яка здатна швидко змінюватись і пристосовуватись до змін у культурі та суспільстві. Сленг може бути різним за своєю тематикою, від спорту до музики, від техніки до наркотиків. Це відображає те, як люди сприймають та розуміють світ навколо себе та як вони взаємодіють між собою [30, с. 32].

Окрім того, сленг може відрізнитись в залежності від регіону та соціального статусу людини. Наприклад, в американському сленгу є багато варіантів, що відрізняються від британського, австралійського чи канадського. Також сленг може бути спільним для певних професій або груп людей, як от студентів, музикантів чи хіп-хоп виконавців. Важливо зазначити, що сленг має свої межі використання, оскільки він може бути неприйнятним в певних ситуаціях, особливо в формальних чи офіційних. Тому важливо розуміти, коли сленг можна використовувати та коли його використання не є відповідним.

Узагальнюючи, можна сказати, що сленг – це складна та гнучка форма мовлення, яка відображає культуру та суспільство. Хоча він не є літературною

лексикою та має свої межі використання, він все ж є важливою частиною мови та культури людства.

1.2 Типологія сленгу сучасної англійської мови

Проблема класифікації сленгу є предметом багатьох наукових пошуків. Проаналізувавши вищезгадані теоретичні праці, ми дійшли висновку, що сленг – це складне утворення, яке може трактуватися по-різному. Так, деякі лінгвісти [22, с. **Error! Reference source not found.**] виділяють два основних види сленгу – загальний сленг та спеціальний сленг. Пояснимо їх головну відмінність.

Загальний сленг – це сленг, що знаходиться за межами літературної мови, при цьому залишаючись загальнозрозумілим і широко поширеним в розмовній мові. Спеціальний же сленг має більш спеціалізоване призначення, до нього відносять слова професійного жаргону. Спеціальний сленг, за визначенням В. А. Хом'якова [22], – це специфічна лексика і фразеологія соціальних жаргонів і арго кримінального світу.

На думку В. А. Хом'якова, «загальний сленг – це відносно стійкий для певного періоду, широко розповсюджений і загальнозрозумілий шар не літературної лексики і фразеології в середовищі живої розмовної мови (інколи з фонетичними, морфологічними і синтаксичними особливостями), достатньо неоднорідний за своїм генетичним складом і ступенем наближення до літературної мови, який має яскраво виражений емоційно-експресивний оціночний характер, що часто є протестом-насмійкою проти соціальних, етичних, естетичних, мовних та інших умовностей та авторитетів» [22, с. 8]. До загального сленгу можна віднести такі колишні жаргонізми, як *brass hat* – офіцер, *Jerry* – німецький солдат та інші приклади.

Загальний сленг має ряд відмінних рис, які можна виявити при зіставленні висловлювань про сленг зарубіжних лінгвістів. До цих відмінних рис загального сленгу відносяться [11, с. 18]:

- чіткість та широка поширеність практично серед всіх верствах населення;
- яскраво виражений емоційний і оцінний характер;
- переважання експресивної функції над номінативною. Відносна стійкість упродовж тривалого періоду часу [25, с. 67].

Окрім поділу сленгу на загальний та спеціальний, також можна звернути увагу на класифікацію, яка розглядає територіальні види сленгу. Зокрема, в англійській мові виокремлюють британський, американський, австралійський, новозеландський та деякі інші територіальні варіанти мови, кожен із яких має свій сленг. Ми звертаємося до вивчення американського молодіжного сленгу.

Американська англійська істотно відрізняється від британського варіанту англійської мови. Американський варіант англійської мови часто називають спрощеним. Це досить точна його характеристика. Простим, часто малоосвіченим або неписьменним людям з різних країн, які прибули у Новий Світ у пошуках щастя, потрібен був простий і доступний спосіб спілкування. Мова англійської аристократії не підходила для цих цілей. Та й мало хто з переселенців володів нею. Тому американський варіант англійської мови формувався на основі розмовної англійської мови [13, с. 165].

Основний словниковий склад мови в США суттєво не відрізняється від мови населення Британських островів. Так, американці використовують *sidewalk* замість *pavement*, *elevator* замість *lift*, *icing* замість *frosting*. Ряд слів і виразів є чистими американізмами: *highway*, *mail*, *movie*, *truck*, *gas* і багато інших. Багато повних американізмів – це назви рослин і тварин, невідомих у Великобританії: *corn* – кукурудза, *eggplant* – баклажан, *moose* – американський лось, *catbird* – дрозд американський [37, с. 226].

Американська англійська мова більш відкрита до змін і легка для сприйняття. Це є однією з причин, чому вона отримала таке велике поширення у світі. Це мова нового покоління без певної національності та місця проживання, вихованого на масовій культурі.

Американський сленг є невід'ємним компонентом народності та невід'ємною частиною її культури. Якщо мова йде про живу мову будь-якого

народу, то використання у ньому тільки чистої, літературної мови може сприйматися учасниками мовленнєвої діяльності як порушення комунікативного акту. Це стає більш зрозумілим, якщо вслухатися у живу розмовну мову носіїв мови, особливо молоді, в усному мовленні якої присутні загальні та спеціальні сленгізми американського варіанту розмовної мови.

Сленг створюється людьми для того, щоб задовольнити свої особливі потреби у комунікації серед друзів, родичів та у суспільстві. Особливо часто сленг зустрічається у мовленні молоді. Молодіжний сленг – одна з найбільш відкритих і рухливих систем у сучасній лінгвістиці, яка вважається особливою формою мови. Молодіжний сленг є засобом спілкування великої кількості людей, поєднаних віком. Носіями молодіжного сленгу є, як правило, люди 12–30 років. Дійсно, незважаючи на об'єктивне існування молодіжного сленгу, це явище ще не встоялося в часі, воно є рухливим і змінним. Також, літературна мова на початку ХХІ ст. зазнає активного впливу з боку соціальних діалектів. Така тенденція простежується й у значному збільшенні вживання стилістично знижених елементів мови на сторінках друкованих засобів, зокрема і широке використання молодіжного сленгу [23, с. 34].

Серед лексики найбільш рухливим є саме молодіжний сленг, який відображає вікові, психологічні, статусні особливості підростаючого покоління. Його функціональні особливості яскраво простежуються у текстах сучасних ЗМІ, особливо – у мережі Інтернет. Характерною особливістю, що відрізняє молодіжний сленг серед інших видів, є його швидка мінливість, яка пояснюється зміною поколінь.

Молодіжний сленг є рядом слів і виразів, властивих і часто вживаних молодими людьми, які не сприймаються «дорослими» як загальноживані або літературні. Ці слова та висловлювання стають сленговими не тільки завдяки їх часом нетрадиційному написанню або словотвору, але, перш за все, тому, що, по-перше, їх вживає більш-менш обмежене коло людей і, по-друге, ці слова та висловлювання привносять собою в мову особливий значеннєвий відтінок. При цьому молодіжний сленг – це лише один із рівнів мови [34, с. 167–173].

Відповідно, майбутнє сленгу безпосередньо залежить від майбутнього суспільства, подій та явищ, які суспільство спостерігає та в яких бере участь.

Сленг, як жива, невід’ємна частина мови, не розвивається сам собою, його розвиває суспільство. Відтак, молодіжний сленг показує, як розвивається суспільство на цьому етапі. Таким чином, відродження духовності народу, розвиток моральної та естетичної культури підростаючого покоління, розвиток національної свідомості безпосередньо пов’язані із мовними проблемами [36, с. 85–99].

Очевидно, молодіжний сленг показує і також відображає суспільні проблеми, доводить залежність «молодіжної мови» (у тому числі сленгу) від життя суспільства, середовища. Англійський молодіжний сленг є найцікавішим лінгвістичним феноменом, побутування якого обмежене не тільки певними віковими рамками, як це ясно з самої його номінації, а й соціальними, часовими, просторовими рамками. Він існує серед міської учнівської молоді та окремих більш-менш замкнутих груп.

С. Б. Флекснер вважає молодь найактивнішим елементом, що формує сучасний англійський сленг [27, с. 70]. В англійській лінгвістиці вивченню сленгу приділяється серйозна увага. Сучасний сленг є відкритою для зовнішнього світу мовною системою. Результатом цього є утворення нових лексичних одиниць. Наприклад, студентський сленг: *biggie* – *a big favor* або *cabbage* – *money*.

Відтак, під молодіжним сленгом розуміємо сукупність мовних засобів високої експресивної сили, що постійно трансформуються, які використовуються у спілкуванні молодими людьми, які перебувають у фамільярних, дружніх стосунках. Молодіжний сленг легко вбирає слова з різних мов та різних діалектів, з кримінальної мови, професійних підмов тощо.

Отже, молодіжний сленг відображає нестійкий культурно-мовний стан суспільства, що балансує на межі літературної мови та жаргону. А також, молодіжна лексика використовує ті висловлювання і слова, які можуть увійти в загальний словник. Сленг сам по собі проникає у повсякденну лексику і

приспосовується до будь-яких змін. Таким чином, молодіжний сленг вважається мовним та суспільним явищем. Молодіжний сленг є однією з некодифікованих підсистем сучасної мови, саме на цьому рівні можна бачити, яким чином і якою мірою мовні явища співвідносяться зі змінами в соціальному житті суспільства.

Хоча ядро сленгу і становлять дуже стійкі лексичні елементи, що не піддаються стилістичній нейтралізації, проте сучасний етап взаємодії сленгу з літературною англійською мовою характеризується тенденцією до все більшого поповнення літературної лексики із соціально та професійно маркованих джерел, до яких належать соціальні, професійні та корпоративні жаргони. Слід підкреслити особливу роль у збагаченні англійського мовного стандарту таких жаргонів [36, с. 47]:

- журналістів (*bimbo, brat pack, glitterati, glitzy, himbo, hype, kidvid, kidult, ragazine, tack, toyboy, vidiot*);
- політичних діячів (*launder, Mr. Clean, suit, pork barrel*);
- музикантів (*bad, cool, far-out, fave rave, fresh, supercool, wack*);
- військовослужбовців (*triple-A*);
- спортсменів (*high five, slam dunk, ballpark, hardball, spin*);
- фахівців та аматорів комп'ютерної техніки (*bells and whistles, cracker, hacker, glitch, vapourware*);
- декласованих елементів: наркоманів (*angel dust, to chase the dragon, crackhead, druggie, mule, narc, narco, pusher, speed, superfly, trip, tweak*) та злочинців (*hit kid, gangbanger, gun-slinger, mob-hit, mugging, posse, perp, rip-off, scamster, slickster*);
- соціально-етнічного діалекту афроамериканців «Black English» (*bad, to bad-mouth, coconut, fat cat, hangout, homeboy, nitty-gritty, oreo, rap, to sweetmouth, wicked*) тощо.

Розмірковуючи про різновиди сленгу, з урахуванням значного прогресу в області інформаційних технологій, глобалізації та розвитку міжкультурних відносин, слід зазначити, що все більше і більше різних видів сленгу з'являється і розвивається в сучасному суспільстві. Це, наприклад, Інтернет-сленг або

мережевий сленг, журналістський, комп'ютерний, ігровий, театральний, кіно-сленг і багато інших.

Молодіжний сленг не є цілісною системою, а проникає у багато сфер життя молоді, у зв'язку з чим, його класифікацію можна розглядати з точки зору цілих поколінь.

Цікавою у цьому аспекті видається класифікація Т. Далцела у його книзі «Flappers 2 Rappers: American Youth Slang» [25]. Він визначає сленг поколінь або субкультур, хоча і враховує поділ на десятиліття. Так, весь молодіжний сленг в США Т. Датцелл поділив на такі періоди:

1. Before the Flapper (роки до часу Флепер (емансипованих молодих жінок, феміністок);
2. The 1920s: The Flapper (20-ті роки ХХ століття: час Флепер (феміністок);
3. The 1930s: The Joe and the Jerk (30-ті: Джо та Ідіот);
4. The 1940s: The Jive Generation (40-ті: Покоління джайву);
5. The 1950s: the Mainstream 1950s (основна течія 50-х), the Beatcounterculture of the 1950s (субкультура бітників 50-х);
6. The 1960s: the Mainstream 1960s (Основна течія 60-х), The Hippie Counterculture of the 1960s (Субкультура хіпі 60-х);
7. 1970s and 1980s (70-ті та 80-ті), Hip-Hop & Rap (Хіп-хоп і реп);
8. The 1990s (90-ті роки), Generation Y2K – (Двохтисячники – від Y(ear) + 2K).

Кожна із зазначених груп сленгу американської англійської мови тісно пов'язана з культурою та історією мови, безліч сленгізмів цих періодів увійшли до загальноживаної англійської мови та стали використовуватися й за молодіжної спільноти.

Окрім того, одна з класифікацій англійського молодіжного сленгу побудована на основі спільності центрального, ядерного компонента у семантичній структурі сленгізму. За цим критерієм англійський сленг поділяється на загальноживані (які так чи інакше використовуються всією

молоддю) та спеціальні сленгізми (студентський сленг, сленг рокерів, реперів, спортсменів, геймерів тощо).

Сленгізми можуть стосуватися різних тематичних груп: опис зовнішності, емоцій та характеру людини, роду її діяльності, сленгізми на позначення спілкування, інтимних стосунків, хобі та розваг, алкоголю, їжі, навчання та роботи, музики, фільмів тощо. Практично кожна сфера життя молоді включає у себе свій набір сленгової лексики. Залежно від того, до якої соціальної групи належить молода людина чи підліток, у його / її мовленні буде переважати той чи інший тип сленгових одиниць.

Загалом, сленг поєднує досить різноманітні тематичні групи, які характеризують не лише мовленнєву діяльність представників різних молодіжних субкультур, а й типи їхнього мислення. Поряд зі стилем поведінки та одягу, стиль спілкування молодих людей характеризує не стільки їх причетність до певних неформальних груп, як тип мислення молоді, який з часом перетворюється на дорослий.

Культура мовлення та молодіжний сленг, як засіб відображення світогляду особистості, посідають особливе місце у системі сучасної англійської мови. Аналізуючи використання сленгу в культурі мовлення особистості, потрібно зауважити, що він є досить важливим. Сленг є тим засобом, за допомогою якого мова постійно оновлюється, додає до себе нові аспекти старих понять, полегшує спілкування, а головне – удосконалює її, робить більш зрозумілою для інших народів [14, с. 138].

Неможливо уявити жителя Америки як члена лінгвокультурної спільноти, який би не знав сленгу. Він стикається з ним всюди, чує, читає, користується. У школі, особливо, у старших класах, сленгові одиниці, як правило, вживаються на кожному кроці. Відтак, доречно послатися на С. Флекснера, який відзначає, що «teenagers are an example of a large subgroup contributing many words» [27, с. 169]. Потрапляючи в університет, учні намагаються відразу ж долучитися до студентської мови та її особливостей. Це відбувається тому, що вони відразу ж хочуть влитися у студентське життя.

Звичайно, при вживанні сленгізмів в усній комунікації є вікові відмінності серед мовців. Так, молоді люди використовують у своєму мовленні лексему *cool* у значенні «класний, хороший, прикольний». Натомість, у мовленні літніх людей це слово вживається в іншому значенні, як *awesome*. Різницю у сленгу поколінь можна відчувати на прикладі слів *broad* та *chick*. Так, у 40-х роках у сленгу використовувалося слово *broad* у значенні «жінка», тоді як сучасна молодь вже використовує слово *chick* у тому ж самому значенні. Прикладами сучасного сленгу є такі слова, як: *dude* (друг, приятель, хлопець), *dweeb* (придурок, простак), *to freak out* (панікувати, втрачати контроль над своїми емоціями, дуже засмутитися).

Структура американського сленгу постійно поповнюється новими видами, але й досі зберігає у собі історично-сформовані типи сленгу. Мабуть, ніхто й ніколи не зможе точно розповісти історію англійської мови. Більшість її слів колись все одно були сленгом, до них відносились із упередженням, але тепер вони є повноправною частиною англійської мови. Через свою надзвичайну гнучкість і рухливість, сленг постійно змінюється, з'являються нові слова, а вже існуюча лексика може набувати нового значення. Тобто сленг будується як з нових, постійно виникаючих у процесі спілкування, так і з відомих слів, але в новому їх застосуванні.

РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО СЛЕНГУ

2.1. Продуктивні способи словотвору сучасного сленгу англійської мови

Існує три основних способи формування сленгізмів в англійській мові. До них відносяться морфологічний спосіб (словоскладання, скорочення, афіксація), семантичний (конкатенація, контамінація і метонімія), а також спосіб запозичень з інших мов.

Морфологічний спосіб творення сленгізмів включає в себе такі словотвірні моделі, як словоскладання, скорочення, афіксація, контамінація і т. д. Так, наприклад, слово *blackguard* утворене за допомогою словоскладання з двох основ *black* і *guard*. Існує й інший метод формування сленгізмів в англійській мові – за допомогою скорочення було утворено слово *flog* – «виносити сувору догану, піддавати тілесному покаранню», яке є скороченням від слова *flagellate* у значенні «бити, ударяти».

Слід звернути увагу на те, що при формуванні лексики сленгу в англійській мові широко застосовується суфіксальний спосіб, за допомогою якого було утворено прикметник *ripping* від дієслова *to rip* і суфікса прикметників *-ing*. Як колоквіалізм, форма дієслова *to rip* використовувалася в значенні «*to move along with violence or great speed*» [43], що в перекладі означає «пересуватися на великій швидкості».

Афіксальний спосіб творення нової лексики є одним із провідних. Особливою різноманітністю твірні афікси вирізняються на сучасному етапі, з урахуванням інновацій соціальних мереж. Всі сленгізми, утворені афіксальним способом, можна розділити на три групи:

- 1) сленгізми, утворені суфіксальним способом;
- 2) сленгізми, утворені префіксальним способом;
- 3) сленгізми, утворені суфіксально-префіксальним способом (парасинтез).

Сленгові одиниці американської мови, утворені суфіксальним методом, можна також розділити на кілька підгруп, відповідно до суфіксів та частини мови, які утворюють такі суфікси:

- 1) іменникові (-*er*, -*dom*, -*ness*, -*ation*);
- 2) дієслівні (-*en*, -*fy*, -*ize*);
- 3) прикметникові (-*able*, -*less*, -*ful*, -*ic*, -*ous*).

До іменникової групи суфіксальних сленгізмів належать слова, утворені такими суфіксами, як -*ing*, -*er*, -*ese*, -*hood*, -*dom*, -*ness*, -*ism*, -*ian*, -*ia*, -*ie*, -*ation*, -*tician*, -*ry*. Також до цієї групи можна віднести словотвірні елементи: -*philia*, -*phobia*, -(*o*)*logy*, -*sphere*, -*aholoc*, -*pedia* та ін. Одним із найбільш популярних є суфікс -*er*, який служить для утворення іменників від дієслів (інфінітив без частки *to* + -*er*, -*or*). Іменник з таким закінченням може позначати певний пристрій або явище, особу, що виконує ту чи іншу дію. У просторі соціальних мереж використовуються, наприклад, сленгові лексеми, які позначають осіб, що користуються тими чи іншими соціальними мережами, наприклад: *Twitterer*, *Facebooker*, *Instagramer*, *Youtuber*, *Tiktoker* тощо.

Іншим прикладом може слугувати сленгова лексема *liker*, яка означає користувача соціальної мережі, який часто тисне кнопку «Like» під публікаціями усіх інших користувачів. У соціальних мережах американська молодь також використовує такі суфіксальні сленгові новотвори: *twitterhood* (з використанням суфікса -*hood*), *twitterdom* (суфікс -*dom*), *twitterness* (суфікс -*ness*, який передає значення «стан», «якість»), *twitterism* (суфікс -*ism*, який позначає систему поглядів, переконань), *twitterian* (суфікс -*ian*, який позначає того, хто бере участь у чомусь, має приналежність або схожість).

Широкого використання отримали також складні слова, компонентом яких є «словотвірний елемент» (combining form): *micro-*, *multi-*, -*aholic*, -*philia*, *nano-*, *neo-*, *tele-* та інші. Прикладами молодіжного сленгу соціальних мереж, утворених за допомогою таких суфіксів, можна вважати наступні: *twitterphilia*, *twitterphobia*, *twitterology*, *twitosphere*.

Наступна група включає в себе сленгові неологізми, утворені шляхом додавання префіксів. Серед префіксів переважають одиниці латинського походження, такі як *de-*, *un-*, *re-*, *under-*, *over-*, *mis-*, *hyper-*, *-i*, а також словотвірні елементи (префіксоїди): *self-*, *astro-*, *geo-*, *micro-*, *tele-*, *audio-*, *tele-*, *cyber-*, *pod-* тощо.

Розглянемо деякі префіксальні сленгізми американської англійської мови, які використовуються у соціальних мережах. Наприклад, префікс *under-* використовується для утворення слова *underbrag*, яке означає самокритичний коментар, який демонструє, що людина є досить впевненою, щоб визнати свої недоліки або помилки і не зважати на думку інших з цього приводу.

Префікс *re-* передає значення повторення та використовується як твірний елемент у таких сленгових словах: *retweet* – «ретвіт» (інші форми: *retweeted*, *retweeting*) – вторинна публікація повідомлення, розміщеного іншим користувачем у мережі «Twitter»; *refollow* (інші форми: *refollowed*, *refollowing*) – повторно підписатися на оновлення у соціальній мережі.

Поширеними є негативні префікси: *de-* і *un-*, які використовуються, наприклад, у таких словах: *defriend/unfriend* – «видалити» користувача зі стрічки друзів у соціальній мережі (інші форми: *(un)defriended*, *(un)defriending*); *unsubscribe*; *defollow/unfollow* (інші форми: *unfollower*, *unfollowed*, *unfollowing*) – відписатися, перестати отримувати оновлення конкретного користувача соціальної мережі; *detweet* (інші форми: *detweeted*, *detweeting*) – видалити пост у «Twitter».

Відтак, у системі молодіжного сленгу американської англійської мови використовується низка словотвірних суфіксів та афіксів. Сучасний стан афіксальної системи характеризується появою нових афіксів та напівафіксів, нових смислів афіксів і нових моделей та обмежень на їх використання.

При формуванні лексики сленгу в англійській мові значна увага приділяється такому явищу, як контамінація, тобто виникнення нового слова шляхом об'єднання різних за змістом і смислом слів та виразів, у результаті чого на стику двох слів відбувається усічення середини слова, що в підсумку і

призводить до появи нової словотвірної структури. Як приклад можна навести слово *dumbfound*, яке було утворене за допомогою лексичних одиниць *dumb* і *confound*.

Інший характерний прийом утворення сленгізмів в англійській мові представлений у вигляді метафоризації, в основі якої лежить так зване семантичне (стилістичне) переосмислення слів, які відносяться до сленгу. Так, в словниках англійського сленгу за допомогою метафоризації утворено 2412 одиниць, а за допомогою метонімізації – 1608, що свідчить про те, що ці процеси є однією з причин експресивності й образності в сленгу [41, с. 49–50]. Такі сленгізми, як *bracelets* – «кайдани», *sky-pilot* – «проповідник», *blue-stocking* – «науковиця» наочно відображають приклади метафор, а такі слова, як *chink* у значенні «гроші», *clink* – «в'язниця», *tones* – «звукозапису» представлені в якості метонімізації.

До метафоричних сленгізмів американської мови, які використовуються у соціальних мережах можна віднести такі: *jump on the grenade* (букв. «кидатися на гранату») – дати можливість своєму другу розважитися з красивою дівчиною, для чого самому доводиться проводити час з її непривабливою подругою; *fall apart* (букв. «розвалюватися на частини») у значенні «бути емоційно нестійким»; *crush* (букв. «знищувати») – сильно закохатися; *chill out* (букв. «остигати») – розслабитися; *party animal* (букв. «звір вечірки») – завзятий тусовщик.

Ще одним неморфологічним способом творення нової сленгової лексики є конверсія – один із способів словотворення, при якому нове слово утворюється без зміни основної форми похідного слова, без застосування словотвірних засобів, тобто без зміни структури слова, шляхом переходу даної основи в іншу парадигму. У процесі конверсії можуть брати участь різні частини мови: іменники, дієслова, прикметники, прислівники, частки, вигуки. Основними різновидами конверсії є:

- вербалізація (утворення дієслів);
- субстантивація (утворення іменників);
- ад'єктивація (утворення прикметників);

– адвербалізація (утворення прислівників).

У ході дослідження частіше за все зустрічалися приклади вербалізації та субстантивації. Основною конверсійною моделлю молодіжного сленгу є $N \rightarrow V$, за якою утворюється велика кількість нових слів, наприклад: *a friend* → *to friend* (додавати когось до списку приятелів у соціальній мережі); *a selfie* → *to selfie* (робити селфі), аналогічно: *a welfie* → *to welfie*, *a legsie* → *to legsie* і т. д.; *a tweet out* → *to tweet out* (вітатися з друзями у соцмережі Twitter). Трапляються також, приклади субстантивації (утворення іменників), наприклад: *to like* (verb) → *like* (noun) – у соціальній мережі «Facebook» функція «Like» використовується для того, щоб виразити своє прихильне ставлення до публікації.

Окрім того, у ході дослідження було виявлено, що *selfie* (noun) є одним із сленгових неологізмів, котрий має найвищий дериваційний потенціал. На основі цієї моделі слова-зразка з'явилося безліч похідних, наприклад:

helfie (*hairstyle selfie*) – фотознімок власної стрижки, зачіски;

welfie (*workout selfie*) – знімок власного підтягнутого тіла на фоні тренажерного залу;

felfie (*fake selfie*) – фейкове селфі, наприклад, на тлі телевізійного зображення райських островів, зроблене з ціллю похвалитися у соцмережах;

drelfie (*drunken selfie*) – селфі в нетверезому стані;

shelfie (або *bookshelfie*) – світлина книжкової полиці як демонстрація широти інтересів і глибини знань;

fatal selfie – фатальне селфі, що призвело до гибелі його автора;

relfie – автопортрет з коханою або близькою людиною (від *relationship selfie*).

При формуванні сленгу в англійській мові важливу роль відіграє запозичення, що представляє перехід елементів однієї мови до іншої як результат взаємодії мов [34, с. 45]. Серед сленгізмів американського походження найбільш відомими є *moss-back* у значенні «старомодна людина, ретроград», лексема *half-breed*, часто несе зневажливий відтінок зі значенням «метис, полукровка» та ін.

Багато слів в англійській мові були запозичені з інших мов – французької, латинської, індійської, іспанської і т. д. Велика кількість слів латинського походження проникла до складу англійської мови в період християнізації території Британії. У даний час серед них широко використовуються у формі сленгових виразів *devil-dodger* у значенні «священик»; *devil* – «диявол, біс» та ін. Багато запозичених слів із часом зазнали значних семантичних змін. Серед них можна виділити дієслово німецького походження *kiebitzen* у значенні «підглядати в карти», який придбав в американському сленгу специфічне значення «відволікати від роботи жартами або недоречними зауваженнями». Від новогрецького слова *schmaltz* – «курячий жир» в американському сленгу було утворено іменник, що означає «солодкаво-сентиментальний стиль, використовуваний в мистецтві в комерційних цілях», а також прикметник *schmaltzy* – «зайве сентиментальний» і т. д. [31, с. 71–72].

Наведемо приклади основних способів формування сленгу в англійській мові:

1. Іншомовні запозичення: *swami guy* – божествена людина (від *swami* – індуїстський божок).
2. Афіксація (додавання суфіксів), наприклад: *hack* (зубрити) – *hacker* – програміст-фанатик; *crook* (зломлена людина) – *crooky* – ніжний, що боїться змін;
3. Метафоризація (придбання словом метафоричного значення): *hold on to your socks* – тримайтеся; *to put a blow-torch* – надати чарівного пенделя; *stay kind (be healthy)* – будьте здорові; *to peak career-wise* – зайнятися кар'єрою; *to shake a bit* – потанцювати; *to bust out some moves* – показати клас в танці. Переосмислення слів у зв'язку з їх переносним вживанням, звуженням і розширенням значення відіграє основну роль в утворенні нових одиниць сленгу [41, с. 125].
4. Антономазія (літературний вид заміни імен, що полягає у тому, що загальне ім'я замінюється власним і навпаки): *Othello* – ревнивець.
5. Стяжіння: *gottum* – *got him, got them*.

6. Абревіація: *pen* – *penetriary*, *prowlie* – *prowl car*, *nix* – *no*, *dick* – *detective*, *rep* – *reputation*, *pixels-pix* – *photos*, *24/7* – 24 години на добу 7 днів на тиждень.

7. Словоскладання: *snail-mail* – старомодний спосіб передачі інформації; *flatworm* – підкреслення; *user-friendly* – система із зручними засобами спілкування; *cyberbuddy* – співрозмовник в Інтернеті.

8. Конверсія: зворотні відносини мовних одиниць у вихідному і похідному висловлюваннях: *to jolly* – веселити, *a sneak* – людина, що доносить на іншого, *to fiend* – жадати чогось, бути залежним.

9. Редуплікація: подвоєння слів – *bye-bye*, *tip-top*, іноді пов'язане з шумонаслідуванням: *bla-blah-blah*.

Найбільш продуктивним, на наш погляд, способом створення нових сленгових одиниць є семантичний (семантична деривація), у процесі якого відбувається розширення смислового обсягу слова. В основному, шляхом метафоризації і, в меншій мірі, метонімізації.

Особливе місце у формуванні експресивних лексем сленгу відведено аналогії та антомазії (тип словотворення, при якому власна назва замінюється загальним або навпаки). Наприклад, *Oliver Twist* – *good dancer*; *Armstrong* – у джазовому сленгу позначає високу ноту або ряд високих нот на трубі; *Barbie* – «someone who seems to be perfect on the outside, with typically good looking but not the best, who really has nothing to add to the world or has little or no emotion. May also be people who want one thing out of relationships or life» [43]. Причому, це слово може бути застосовано, як до жінок, так і чоловіків: *Dude I cannot believe she is dating a Barbie now, she really took a step down* [43].

Таким чином, процес формування сленгу формується за рахунок тих же способів і прийомів, які використовуються при створенні сленгу в цілому. Окрім того, виокремлюються різномантні семантичні групи сленгу, які включають у себе все, що може цікавити молодь та інші групи населення, що складає основу їх діяльності та світогляду.

2.2. Семантичні групи сленгу сучасної англійської мови

Розглянемо групи сленгу сучасної англійської мови відповідно до семантичного та тематичного критеріїв. Загалом, у рамках молодіжного сленгу можна виокремити наступні групи лексики:

1. Загальновживаний сленг, пов'язаний із укладом повсякденного життя. Здебільшого, це нейтральні сленгізми, що входять до активного словникового запасу людини, наприклад: *two wheels* – велосипед, *junk* – одяг, ганчірки, *cabbage*, *duck* – «капуста» у значенні «гроші», *wheelbar* – машина.

2. Сленг, що описує людину. Цей вид сленгу ділиться на позитивні сленгізми, негативні та нейтральні: *brain* – інтелігентна людина, *well-to-do* – багатий, забезпечений, *knockout* – красива, гарненька дівчина.

3. Опис стану та відчуттів людини: *blow of* – ігнорувати, *make eyes at* – стріляти очима, *down with that* – погоджуватися.

4. Емоції: *gee!* – «оце так!», *badand* – «та ну не може бути!» (вираження недовіри), *Jee!* – «Господи!»;

5. Спілкування: *lighten up!* – «розслабся!», *there you go* – «ну ти молодець!», *to hell with that!* – «вистачить!».

Найбільша категорія молодіжного сленгу – студентський сленг. Студенти – це люди, які змінюються та вдосконалюються щохвилини, у тому числі вони продукують безліч сленгових одиниць, особливо – на позначення процесу навчання та студентського стилю життя. Далі представлені кілька прикладів цього виду сленгу: *get the ax* – бути вигнаним з місця навчання, *flunk* – провалитися на іспиті, здати екзамен невдало, *dorm* – загальна кімната у студентському гуртожитку.

Сленг не тільки позначає суперечливі у рамках моралі та іноді й закону явища, він висловлює і певне ставлення до них – нейтральне, позитивне або зверхнє і зневажливе – так здійснюється експресивна функція сленгу. У сленгових лексичних одиницях обов'язково присутні всі типи конотацій:

емоційний компонент у більшості випадків іронічний, зневажливий і, відповідно, оцінний.

Сленгізми завжди мають синоніми в літературній лексиці і, таким чином, є більш експресивними, ніж звичайні, назвами предметів, які викликають емоційне ставлення. Експресивність їх спирається на образність, дотепність, несподіванку, іноді спотворення, іронію [9].

Так, сленг може описувати людей з позитивною конотацією: *homie* – близький друг, *mona* – чарівна дівчина, *shawty* – малюк, дівчина; негативною конотацією: *nigga* – нігер, *dumb*, *bastard*, *jerk* – придурок, *freaky* – дивний, *nuts* – божевільний; нейтральної конотацією: *chick*, *gyal*, *gal* – дівчина, *dude* – чувак; *boo* – подружка / друг.

До оцінної лексики можна також віднести семантичну групу лексики, яка позначає людей за статевою / гендерною ознакою. У цьому мікрополі можна виділити два синонімічних ряди: «найменування осіб жіночої статі» і «найменування осіб чоловічої статі». Представимо лексеми на позначення даних синонімічних рядів у вигляді таблиці (табл. 2.1.):

Таблиця 2.1.

Сленгізми мікрополя «стать»

Мікрополе «стать»	Сленгізми
Дівчина/жінка	<i>biddy, bimbo, chick, doll, mama (mami, momma, mummy), tootsie, whatshername</i> та ін.
Юнак/чоловік	<i>blade, bloke, buster, chap, cookie, cove, daddy, dude, fella (fellow), GQ</i> (від «Gentlemen's Quarterly Magazine»), <i>hubbie, johnny, kiddo, kipper, mate, nam, nigga, (man), pal, sport, stud, SWF (single white male), yob (boy), vato</i> тощо.

У якості оцінних сленгізмів для ілюстративних прикладів можна взяти слова, що характеризують зовнішність і характер людини. Такі слова будуть належати до мікрополя «риси характеру». У даній тематичній групі сленгу

можна виділити три підгрупи: інтелектуальні здібності; зовнішність; характер / моральні якості.

Перша підгрупа – інтелектуальні здібності – включає сленгізми з позитивною і негативною конотацією. До сленгізмів з позитивною оцінкою відносяться наступні: *savvy* (aware, intelligent, informed), *wiseguy* (an informed, competent man), *varmint* (sly, cunning), *wiz* (an excellent, talented person), *cute* (smart), *to crack wise* (to speak knowingly), *braniac* (a clever, knowledgeable man), та ін.

До сленгізмів з негативною конотацією належать такі: *airhead* (дурна людина, бовдур), *drag* (докучливий); *clueless* (нетямущий), *dunder-dope* (a stupid head), *spastic* (incompetent; uncoordinated), *chump* (a dupe), *dummy* (a fool), *loon* (a madman), *jerk* (a sycophant), *dork* (an odd or eccentric person), *boob* (a gullible oaf), *pretty boy* – хвалько; *fishy* – підозрілий; *leery* – хитрий; *pot-boiler* – халтурник; *shy fish* – сором'язливий; *poor fish* – простак; *cold fish* – стриманий (або недружній); *kinky* – дивний і багато інших.

Друга підгрупа цієї тематичної групи – «зовнішність» – характеризує зовнішні дані представників обох статей. Серед найбільш поширених сленгізмів цієї підгрупи, що функціонують в американському сленгу, можна назвати наступні: *Pip* (beauty), *cutie* (a cute or good-looking person), *deadpan* (an expressionless face), *Oompah* (enthusiasm, vitality, energy).

Третя підгрупа розглядає сленгову лексику, пов'язану з характером і моральними якостями особистості. Наприклад, *he-man* (майстерна людина), *bullheadedness* (впертість), *birdie* (незвичайна, ексцентрична особа), *dead-cush* (порядна людина). Також можна описати стан і відчуття людини: *high* – під кайфом, *plastered* – п'яний, *dry* – тверезий, *fiend* – людина, що звикла до шкідливої звички.

Позитивні та негативні риси можна також розділити на понятійні класи. Так, наприклад, у мікропіле «позитивні риси» можуть входити такі понятійні класи: «класний», «красивий», «розумний», «багатий», «модно одягнений», «впевнений в собі» і т. д.:

1. Класний – *ace, awesome, chill, bad, CAH (cool as hell), choice, devious, diesel, epic, godsome, goodest, hellacious, legendary, official, rocking, superfly* та ін.;
2. Красивий – *blaze, cutie, eye candy, gorgeous, hot, item, knock out, looker, muffin, perfect ten, postcard, sexface, stunner* та ін.;
3. Впевнений у собі, крутий – *bold, perky, racked*;
4. Веселий, безтурботний – *breezy, chipper, wavey*;
5. Розумний – *boffin, brain, brainiac, bright, Einstein, george, fast, head, quick on trigger, sharp, whiz*;
6. Модно одягнений – *laid out, well-tailored*;
7. Чесний, правильний – *no files on, righteous*;
8. Багатий – *high baller, in the money, loaded, rolling, well heeled, well-off*.

До мікрополя «негативні риси» можна віднести такі понятійні класи: «тупий», «придурок», «селюк», «урод», «слабак», «божевільний», «базіка» та інші:

1. Дурень, бовдур – *blockhead, bubblehead, dimwit, dumbass, fidiot (= fuking idiot), knucklehead, meathead, nibhead, nitwit, numb-nuts, nutcake, nutty, poophead, shithhead, tard*;
2. Придурок, козел – *asshole, bastard, cock, dickhead, fuckface, jackass, jerk, moron, prat, prick*;
3. Селюк – *alvin, bumpkin, hayseed, gump, rube*;
4. Урод – *creep, freak, freak of nature, weirdo*; слабак – *chicken, milksop, patsy, sheep, softie, weedy, weenie, yellow-belly*;
5. Пришелепкуватий, псих – *bananas, cuckoo, dippy, loco, loony, loopy, mental, not all there, nuts, potty, psycho, radge, sick-ass, sickie, sicko, wacko*;
6. Базіка – *bigmouth, fat-mouth, loudmouth, sackmouth*;
7. Ботанік – *bookworm, dork, geek, nerd*;
8. Покидьок – *crap, crapper, filth, scum, shit, slimeball, turd*.

Ще одним семантичним полем може бути семантичне поле – «гроші». Тема грошей хвилює молодь не менш, ніж представників інших поколінь, звідси й

відносна обширність цього семантичного поля. Це поле також ділиться на окремі мікрополя: «гроші», «банкрут», «багата людина», «заначка», «вимагання»:

1. Гроші – *coins, dinero, dough, fortune, greenies, loot, paper, readies, scads, sugar, velvets*;

2. Без грошей – *broke, cold in hand, dead broke, naked, ribby, skint, tapioca, wash-out*, знизити свій соціальний статус – *go to the dogs* та ін.;

3. Дати гроші – *cash up / down, plank up / down*; багата людина – *fat cat, loaded, lobster, rolling, well heeled*;

4. Велика сума грошей – *fistful, hay, package, packet*;

5. Заначка – *fall money, rainy-day fund, weed*.

Дуже часто у молодіжних піснях, фільмах та у спілкуванні молодих людей також можуть звучати сленгові номінації різноманітних наркотиків. Середовище наркоманів, загалом, дуже схоже до тюремного середовища – тут також існує величезна кількість незрозумілих для по сторонніх закодованих назв видів наркотиків або приладдя, необхідного для їх використання. Так, семантичне поле «наркотики» ділиться на мікрополя: «наркотик», «марихуана», «кокаїн», «наркоман», «бути під впливом наркотику» і т. д.:

1. Наркотик – *dope, druggies, gear, God's medicine, junk, load, stuff*;

2. Марихуана – *bomb, buddha, combustible herbal, giggle smoke, mary jane, mota*;

3. Кокаїн – *blow, coke, coconuts, dust, happy flakes, nose candy, powder, snow, wings*;

4. Наркоман – *blower, dooper, drughead, drugster, freak, junkhead, snow bird, stoner, user, zombie*;

5. Бути під впливом наркотику – *blazed, blown out, coked, geezed, gone, in high, lifted, stoned, zoned*;

Існують й інші сленгові номінації пов'язаних з наркотиками реалій: продавець наркотиків – *candy man*; наркопритон – *freak house*; наркотик, що викликає звикання – *hard drug, heavy stuff, shit*; зав'язати з наркотиками – *knock the habit*; кайф – *rush*; колоти наркотик – *shoot*; доза – *strike*; насолоджуватися

наркотиком – *vibe*; таблетки, що містять наркотичні речовини – *vitamins*; вдихати наркотик – *blow, smell, whiff*.

Окрім наркотиків, сленг торкається і тематики алкоголю. Семантичне поле «алкоголь» включає в себе мікрополя: «п'яний», «спиртне», «розпивати спиртні напої», «п'янка», «похмілля» та ін.:

1. П'яний – *addled, awash, blasted, canned, comboozalated, geezed, gone, hammered, in orbit, juiced, laced, lame, legless, lit up, loaded, lushed, maxed out, melted, mulled up, muzzy, newted, non compos, off one's bean, oiled, on a tippie, petrified, pickled, pissed as a bastard, pissed up, polluted, sauced, shitface, stiff, stoned, stonkered, topped up, trashed, vegetable, wasted*;

2. Розпивати спиртні напої – *absorb, belt down, booze, guzzle, kill one dog, hit the bottle, lush, sniff, wash neck*;

3. Спиртне – *alky, gargle, joy water, lush, mouthwash, oil, short drink, wat*;

4. П'янка – *binge, booze, drinking, kick-up, racket, rave, spree*;

5. Похмілля – *bottleache, hangover, manhole*.

Отже, проаналізувавши понад 2000 сленгових одиниць, ми дійшли висновку, що в молодіжному сленгу за кількістю переважають одиниці, що описують людину. За нею йде емоційно-експресивна лексика, яка також характеризує людину з точки зору її здібностей, зовнішності і характеру. Спосіб життя і пріоритети молоді обумовлюють ті обставини, що в молодіжному сленгу переважають сленгові лексеми, що описують чоловіка, жінку, групу людей і розважальні заходи. Цим також можна пояснити і тенденцію до переважання окремих слів у молодіжному сленгу, а не словосполучень, що, ймовірно, свідчить про рівень освіченості молоді.

2.3. Скорочення та аббревіатури як риса молодіжного сленгу англійської мови в мережі Інтернет

Розглядаючи сленгову молодіжну лексику, не можна не виокремити групу лексики, яка використовується у мережі Інтернет, а також в онлайн-спілкуванні

загалом. Оскільки Інтернет комунікація притаманна вже кільком поколінням молодих людей, то ця група сленгової лексики англійської мови значно розширилася [12].

Одним із найбільш поширених способів творення молодіжного сленгу в американській англійській мові у середовищі соціальних мереж є скорочення та аббревіація. Це пов'язано з тим, що як розмовне мовлення та мова молоді загалом, так і мова в умовах Інтернет середовища схильні до економії засобів. Чим коротшим є слово чи висловлювання, тим швидше його виголосити або написати, тим менше зусиль докладає мовець у процесі комунікації. До спрощення та скорочення мова рухалася завжди у історії свого розвитку, однак із появою Інтернету цей процес значно пришвидшився та набув нових форм і масштабів.

Активною є тенденція скорочення слів до одного письмового знака за умови, що цей елемент буде загальнозрозумілим носіям мови. Наприклад, елемент *i-* слова *iPod* став вживатися як цілком самостійна одиниця словотворення, за аналогією до такого словотвірного префікса, як *e-*. Префікс *i-* був використаний у 1994 р. інтернет-сайтом «iVillage». Він пов'язаний з корпорацією «Apple». Багато назв їхньої продукції починаються на літеру *i-*, у тому числі *iPhone*, *iTunes*, *iLife*, *iCrime*, *iWork*, *iBook* та інші. «Apple» стверджує, що *i-* означає «Інтернет», але при цьому він асоціюється з портативним приладом «iPod» графічно і морфологічно.

Цей прийом скорочення використовується і при створенні деяких елементів молодіжного сленгу в соціальних мережах, наприклад: *iTweet* – це інтерфейс для використання «Twitter» на «iPhone» або в інтернеті; *iFinger* – палець, який залишають чистим для того, щоб можна було продовжувати користуватися смартфоном або планшетом і не забруднювати його.

Відчуваються також і відмінності між англійською граматиною і розмовною мовою. Деякі розмовні скорочення можна вважати елементами сленгу, наприклад: *gonna* – *going to*; *wanna* – *want to*; *ama* – *I am*; *yer, ye* – *yes*; *dis* – *this*; *u* – *you*; *dunno* – *do not know*; *cause* – *because* та ін. Такі елементи

молодіжного сленгу використовуються і при користуванні соціальними мережами.

Характерним також є вживання усно-розмовних елементів у електронній формі комунікації, що підтверджується широким вживанням дієслів з прийменниками: *sent off, find out* і т. д. та скорочень: *pcs.*, що відповідає «*pieces*», *pls.* – «*please*», *Please reply asap* – «*as soon as possible*». *fwd (forward), I've, she's*. При цьому аббревіатури типу *tnks & rgs* – «*thanks and regards*», *u* – «*you*», *2* – «*Too*», *4* – «*for*» справедливо вважаються сленгом, оскільки вони не є нормативними [9, с. 20].

Для спілкування молоді у соціальних мережах притаманне явище аграматизму. Найбільш характерним способом його реалізації в Інтернет-мовленні та мовленні електронного листування є ерратичне письмо – навмисне спотворення існуючої орфографії з метою надати висловам користувача комічного забарвлення або висловити негативні емоції: несхвалення, роздратування, презирство.

Ерративи, тобто навмисне порушення орфографічної норми, різного роду компресиви та аббревіатури (наприклад, *smmr (summer), hols (holidays), tht (that), up 2 N (up to now, etc.)*) стали відмінною рисою мережевого соціолекту. Однак поряд з ними зустрічаються і просто помилкові написання, наприклад, *it's – its, there – their, then – than, seperate* замість *separate, fourty* замість *forty, necesary* замість *necessary, etc.*) [28].

У англійському інтернет-мовленні порушення орфографії зазвичай має на меті спрощення письма для економії часу користувача на набір тексту. Подібні орфографічні спотворення в англійській мові не містять якогось особливого емоційного забарвлення, якщо порівнювати їх із аналогічними явищами у російській чи українській мовах. Прикладом такого спотворення є наступні варіації написання англійських слів: *Love = luv, to you = 2U, forever = 4ever, Congratulations! = Congrats!*

Активне використання аббревіатур і акронімів є однією з найважливіших та найбільш характерних рис електронного спілкування. Перш ніж класифікувати

абрєвіації за певними ознаками, доцільно провести аналіз самого поняття «абрєвіація». «Академічний тлумачний словник української мови» надає таке визначення слову «абрєвіація» – утворення нових слів шляхом поєднання початкових складів кількох слів або перших літер слів словосполучення [38, с. 663]. Слово «абрєвіатура» тлумачиться як «слово, що становить скорочення двох або кількох слів» [38, с. 663]. Виділяють 3 типи абрєвіатур:

1. Буквені. Складаються з назв початкових букв слів, що входять у вихідне словосполучення.

2. Звукові. Складаються з початкових звуків слів вихідного словосполучення, яке читається як звичайне слово.

3. Буквено-звукові. Складаються як з назв початкових букв, так і з початкових звуків слів вихідного словосполучення.

Англійський тлумачний словник дає таке поняття: «Acronym – a word made from the first letters of other words, AIDS is the acronym for acquired immune deficiency syndrome» [39]. Ці засоби є невід’ємним атрибутом діалогів у реальному часі (у чатах і дискусійних групах). Переліки цих абрєвіатур багаторазово відтворюються і у друкованому вигляді. Ось фрагмент одного з найвідоміших первинних джерел таких переліків – мережевого енциклопедичного словника комп’ютерного програмістського сленгу «Jargon File» Е. Реймонда:

- *BBL* – *be back later* (повернуся пізніше);
- *BRB* – *be right back* (скоро повернуся);
- *LOL* – *laughing out loud* (голосно регочу);
- *ROTF* – *rolling on the floor* (катаюся по підлозі);
- *ROTFL* – *rolling on the floor laughing* (катаюся по підлозі, регочучи);
- *AFK* – *away from keyboard* (відійшов / відійшла від клавіатури);
- *b4* – *before* (перш);
- *CUl8tr* – *see you later* (побачимося пізніше);
- *rehi* – *hello again* (привіт ще раз) [33].

До ініціальних скорочень належать скорочення окремих слів (наприклад, *w < with; l < laugh; s < smile; g < grin / giggle*, а також словосполучень: *ICYMI – In case you missed it* («Якщо ви це пропустили»), *IM* – скорочення від *Instant message* («миттєве повідомлення»).

Також типом скорочень у слензі американської молоді при онлайн спілкуванні є контрактури (консонантні скорочення, консонатограми) – знаки, що передають тільки приголосні звуки, наприклад: *NSFW – Not safe for work* («небезпечно для роботи»); *PRT – Partial retweet* («частковий ретвіт») або «*please retweet*» («Будь ласка, зробіть ретвіт»); *RLRT – Real life retweet* («ретвіт з реального життя»); *RT – Retweet* («ретвіт»); *LMS – like my status* («лайкни мій статус»); *TMB – Tweet me back* («твітніть мені у відповідь»); *TQRT – Thanks for the retweet* («дякую за ретвіт»); *TFTF – Thanks for the follow* («дякую за підписку») тощо.

Слід виокремити також фоноідеограми, які утворюються шляхом заміни компонента чи слова літерою / цифрою. Лексикалізована форма має ті ж (або наближені до них) фонетичні характеристики, що й замінюваний компонент. Доволі часто в мережевому спілкуванні користувачі скорочують прості за структурою слова англійської мови навіть до однієї букви, наприклад: *HRU? < How are you?; cu < see you*. Так само утворюється акронім слова *fate – F8* або *See you later – CYL8R, Waiter – W8R, Cre8* – те ж саме що і *to create* («створювати»). Тож, для англійського Інтернет спілкування характерне також використання цифр або окремих літер, які вигідно відрізняють цілі склади або слова: *4u – for you, c u l8er – see you later, anyl – anyone, glad2cu – glad to see you* і т. д.

Розглянемо деякі характерні скорочення, притаманні англійському молодіжному Інтернет-сленгу (Додаток 1). Ці засоби є невід’ємним атрибутом діалогів в реальному часі (в чатах і дискусійних групах). Переліки цих аббревіатур багаторазово відтворюються і у друкованому вигляді.

Загалом, основною рисою молодіжного Інтернет та СМС-сленгу є його тяжіння до скорочення, що переслідує мету економії мовних засобів та максимального наближення онлайн-комунікації до реального спілкування.

Відтак, різні типи скорочень становлять величезний пласт англомовного сленгу, який використовується у соціальних мережах. Скорочення та аббревіатури значно полегшують спілкування користувачів соціальних мереж, часто такі елементи сленгу переносяться і у повсякденне спілкування молоді.

РОЗДІЛ 3. СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО СЛЕНГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

3.1. Особливості лексикографічного перекладу сучасного англomовного сленгу

Лексикографія є одним із найважливіших розділів лінгвістики, оскільки виконує суспільно значущі функції (навчальну, описову, нормативну), і навіть вирішує комплекс лінгвістичних проблем. Об'єктом лексикографічної діяльності є слово в сукупності всіх його властивостей, що обумовлює необхідність висвітлення у словниках широкого спектра питань, що належать до різних галузей лінгвістики.

У роботі з іноземними мовами словник є невід'ємним помічником перекладача. До використання словників різного типу вдаються як у ході вивчення іноземної мови, так і у практичній діяльності професійних перекладачів. При цьому, чим досвідченіший перекладач, тим частіше він звертатиметься до словника за інформацією, що пояснює семантичні, стилістичні, граматичні особливості вживання слів як в іноземній, так і в рідній мові.

Лексикографічний спосіб перекладу сленгу включає в себе детальне вивчення та документування сленгових виразів, а також надання їм відповідної еквівалентності у цільовій мові. Цей спосіб заснований на систематичному аналізі словників, літературних джерел, досліджень та інших ресурсів, щоб знайти найкоректніший переклад сленгових термінів.

Випробування різних варіантів перекладу, які враховують контекст і семантику сленгового вислову, також може бути вичерпним. Важливо звернути увагу на те, що переклад сленгу може залежати від культурних та соціальних нюансів певного регіону чи групи людей, тому розуміння цих контекстуальних факторів також є важливим аспектом у лексикографічному перекладі сленгу.

Проведений аналіз перекладів сленгізмів дозволив виявити основні перекладацькі трансформації, характерні для смислової передачі, функціональної, емоційної структур художнього тексту. Основним прийомом, який використовується при перекладі сленгу, є лексична заміна. При цьому лексичні заміни представлені кількома різновидами [10; 29]:

1. Заміна слова, що використовується мешканцями певної території, словом, що використовується у стандартній, літературній мові. У цьому випадку мова йде не так про діалектизми, як про національні варіанти англійської мови:

«I won't be over till September, just a few days before the semester starts because I have got so many things to sort out you wouldn't believe! The debts are at the end of August, will you come over for them? Everyone would love to see you and I need someone to go with! We will have so much fun and we can annoy all our teachers. Just like old times . . . let me know» [47].

«Приїду не раніше вересня, за кілька днів до початку семестру. Ти уявити собі не можеш, скільки тут всього треба втрясти і залагодити. Випускний наприкінці серпня – ти прилетиш? Усі мріють тебе побачити, а мені так просто потрібен хтось, з ким піти! Це буде так весело, і ми зможемо позлити наших вчителів, зовсім як у старі часи... Ну як?».

Сленговим словом є лексема *debts*. На українську мову воно перекладається як «випускний бал», крім того, територія, на якій це слово використовується в мові, обмежується Ірландією, де й мешкають герої роману.

2. Заміна грубого, вульгарного виразу стилістично більш нейтральним. Цей прийом використовується у тому випадку, коли перекладач свідомо робить переклад стилістично менш забарвленим, тим самим відбувається згладжування емоційної складової у перекладі:

«To a very pissed off Alex» [47]. – «Злому як чорту Алексу».

У цьому уривку вираз *pissed off* є досить грубим способом опису роздратованої, розсердженої людини. Нейтральним еквівалентом цієї стилістично зниженої одиниці є *irritated*.

3. Заміна нейтрального вираження на стилістично більше знижене.

«*Sorry about your party. Brian is a weirdo anyway*» [47]. – «Шкода, що так вийшло з твоїм д. н. Брайан придурок взагалі».

Сленгове слово *weirdo* що перекладається як «дивак». Це слово має негативну конотацію. Стилістично нейтральним синонімом слова *weirdo* є фраза «*person who behaves strangely*» [32]. За допомогою цього слова героїня висловлює зневажливе ставлення до свого однокласника.

У мові перекладу цього слова використовується іменник «придурок», яке є лайливим / зневажливим. Для визначення поняття «вечірка з нагоди дня народження» використовується аббревіатура «д.н.», що є скороченням від словосполучення «день народження». Ця аббревіатура відноситься до сучасного молодіжного сленгу.

4. Заміна стилістично зниженої лексичної одиниці із збереженням стилістичного забарвлення.

«*Oh. What happened to you? You've turned into such a swot*» [47]. – «Ти що не при своєму розумі? Такою стала зубрилкою!».

У цьому уривку сленгове слово *swot* перекладається українською як «ботан», «ботанік» або «зубрила». І слово в оригіналі, і варіанти перекладу відносяться до стилістично зниженої лексики та мають негативну конотацію. Стилістично нейтрального еквівалента в українській мові не існує, і можливий лише описовий переклад: «людина, для якої освіта стоїть на першому місці». Використання цього слова стосовно своєї подруги говорить про зневажливе ставлення героя до людей, які приділяють занадто багато часу навчанню та що забувають про особисте життя.

Однак слід зазначити, що при перекладі першого речення цього уривка *What happened to you?*, яке перекладається як «Що з тобою трапилось?» перекладач використовує фразеологічний зворот «бути не в своєму розумі». Цей вислів є розмовним і має значення «бути ненормальним, божевільним». Використання такої емоційної лексичної одиниці підкреслює ступінь подиву героя щодо не властивої поведінки його подруги.

5. Використання прийому смислового розвитку, який полягає у заміні одиниці, що перекладається, на контекстуальне, логічно пов'язане з нею слово чи словосполучення. Іноді це єдиний спосіб адекватно передати вихідний зміст кінцевому читачеві [34, с. 54].

«*I hate him. Brian the whine is his name*» [47]. – «Терпіти його не можу. Брайан-плакса».

Сленгова одиниця в цьому уривку, іменник *whine* означає неприємний високий звук або голос і перекладається як «жалібне виття», однак у цьому уривку вжито по відношенню до людини і може перекладатися як «плакса». Вживання саме цього слова для вираження глузливого та зневажливого ставлення щодо по відношенню до однокласника пояснюється його співзвуччям з ім'ям героя *Brian the whine*.

6. Використання під час перекладу сленгу прийому компенсації.

«*Oh shut up, I sent it to you for a joke. Now leave me alone I'm listening to the teacher*» [47]. – «Відчепись, я слухаю вчителя».

Сленговий вираз *shut up* є досить грубим і перекладається українською мовою як «замовкнути, заткнутися». Стилiстично нейтральним синонімом буде вираз «*to stop talking*». Використання такого грубого виразу як *shut up* підкреслює агресивний настрій щодо співрозмовника.

Таким чином, нами були розглянуті на проаналізовані основні випадки лексикографічного перекладу сучасного англomовного сленгу на матеріалі відомого роману.

3.2. Контекстуальний переклад для передачі значення сленгових виразів

Однією з основних проблем сучасної лінгвістичної теорії перекладу є проблема відтворення комунікативного ефекту оригіналу в перекладі. У рамках цієї проблеми вагомому роль відіграє питання перекладу стилістично маркованих одиниць. Прагненням будь-якого перекладача є досягнення максимальної

передачі стилістичних особливостей оригіналу в перекладі. Переклад англійського сленгу досить важкий, а групи, що входять у знижену лексику, щільно переплітаються з просторіччями і часто в них переходять, тоді при нестачі відповідності перекладачеві слід вдатися до просторіччя, залежно від контексту [12, с. 50].

Існує два основних шляхи, яким перекладач слідує: непрямий і прямий або буквальный переклад. Причому другий спосіб не часто застосовується при перекладі зниженої лексики, при цьому порушуються норми мови перекладу і принципи перекладацької адекватності [11, с. 247].

Наприклад фраза «*What can I say? He'll never shit a seamen's turd*», використовується по відношенню до того, хто ніколи не стане добрим моряком. Перекласти буквально не можна, оскільки це вважатиметься порушенням узуальних норм української мови. А ще тому, що тут присутня різниця комунікативних норм мов: у сучасній англійській, використання грубих слів типу *shit* – практично норма, а в українській таке неприйнятно, тому, що українські еквіваленти англійського сленгу набагато грубіше.

Відповідний переклад подібної фрази звучатиме так: «*Що сказати? Цій креветці не бути морським дияволом*». Також можна відзначити кілька перекладацьких прийомів, щодо другого способу: калькування і транслітерація. Ці прийоми можливі лише за умови, що сенс калькованого або транслітерованого слова зрозумілий з контексту і переклад не порушує принципи адекватності, еквівалентності та норми.

Ось приклад вдалого застосування транслітерації:

«...*old Dim at the back near laughed his gulliver off – ho, ho, ho*» [46]. – «...*старий Туп, на задньому сидінні сміявся до напівсмерті, трясучи головою – хо, хо, хо*».

Тут значення слова *gulliver (head)* зрозуміло з контексту фрази. Використання цього прийому можливе лише зрідка, коли значення слова відомо і просто для розуміння читача без особливих роз'яснень.

Таким чином, найчастіше використовують непрямий спосіб перекладу або перекладацькі трансформації. Основна їх функція полягає у створенні максимально лексично точного, адекватного перекладу твору за відсутності регулярних відповідностей мови.

Зауважимо, що важливими для контексту при перекладі є лексичні заміни, в основі яких покладено відмінності в обсязі смислової структури слів з однаковою первинною співвідносністю. Ці відмінності стосуються поширених слів і зачіпають практично всі полісемічні слова, так як різномовні семантичні еквівалентні лексеми працюють в особливих умовах «рідної» системи мови, що і визначає відмінності в комбінаторних можливостях кожної [19, с. 7].

Повна чи часткова зміна складу оригінальної лексеми зумовлена контекстом, а також сумісністю в рамках літературної норми. Наприклад:

«When the fog clears to where I can see, I'm sitting in the day room They didn't take me to the shock shop this time» [48]. – *«Коли туман розходитьься і починаю бачити, я сиджу в денній кімнаті. Цього разу мене не відвели в шоківий трактир»*.

Слово *shop*, крім значення основного, має значення «заклад», «майстерня». При перекладі використовується слово «трактир» – шумне місце.

«She's carrying her wowed wicker bag like the ones the Umpuqua tribe sells out along the hot Augus highway, a bag shape of tool box with a hemp handle. She had it all the years I've been here. It is a loose weave, and I can see inside it; there is no compact or lipstick or woman stuff...» [48].

«У неї плетена сумка, на кшталт тих, якими торгує біля гарячого серпневого шосе плем'я амква, формою схожа на ящик для інструментів, з конопляною ручкою. Скільки років я тут, стільки у неї сумка. Плетіння рідкісне, я бачу, що всередині: ні помади, ні пудрениці, жодних жіночих брязкальць».

Слово *stuff* – «річ, речовина, начинка матерія» або просторічне «гідота», замінили на цілком відповідне слово «брязкальця – непотрібні речі», яке підходить по контексту.

Серед перерахованих вище способів не було вказано переклад образів, який трапляється рідко. Наприклад, він використовується, коли тексту притаманні жартівливо-фривольні фразеологізми, якими насичена мова носіїв англійської мови. Традиційно під час перекладу показують лише загальне значення, в цьому випадку в основі лежать різні образи фразеологізму.

У такому випадку перекладач має підібрати рідною мовою жаргонне або сленгове висловлювання з таким самим змістом, який є природним для носіїв мови перекладу. Наприклад:

«Your nose is bleeding, lower, lower, lower» [49]... – *«Ваш магазин відкритий годину, іншу, третю...»*.

Вираз (*your nose is bleeding*) вживається коли потрібно повідомити іншу людину про не застебнуті штани. В українській мові метафора про ніс змінюється метафорою, про відкритий магазин.

Існують труднощі перекладу лайливих експлетивів, вульгаризмів, групових жаргонізмів та арготизмів. У такій ситуації, перекладачеві слід з'ясувати, до якого регістру лексики належить слово мови-джерела, і тоді шукати відповідне у мові перекладу. Також можливо змінити оціночно-семантичний компонент, і тоді те, що в оригіналі було негативним набуває позитивного забарвлення у перекладі.

«These sharps were dressed in the height of fashion too with purple and green and orange wigs on their gullivers, each one costing not less than three or four weeks of those sharps' wages» [46]. – *«Піжонки теж були одягнені за останньою модою: на гулліверах у них були фіолетові, зелені та помаранчеві перуки, що коштували, напевно, не менше трьох-чотирьох тижневої зарплати цих піжонки»*.

Англійське слово *sharps* – «модниці», перекладено фамільярно-просторовою фразою «піжонки», позначаючи осіб, які люблять виділятися зовнішністю, несучи негативний відтінок.

Говорячи про прийоми перекладу жаргонізмів та вульгаризмів потрібно зауважити про евфемістичний та дисфемістичний переклади. Такі прийоми використовують у текстах, де зустрічаються нецензурна лексика та вульгаризми.

Евфемістичний переклад ґрунтується на заміні слів оригіналу, які мають грубу або сильну експресію на менш сильні слова в перекладі.

«I think even if I ever die, and they stick me in the cemetery, and I have a tombstone and all, it'll say «Holden Caulfield» on it, and then what year I was born and what year I died, and then right under it that it'll say «Fuck you». Im positive, in fact» [45].

«Мені іноді здається – ось, я помру, потраплю на цвинтар, поставлять наді мною пам'ятник, напишуть Холден Колфілд, і рік народження, і рік смерті, а під цим усім хтось подряпає паскудство. Впевнений, що так і буде».

У наведеному прикладі нецензурне для носія мови висловлювання *fuck you* замінено більш «м'якою» експресією у просторіччі «паскудство». Протилежністю до евфемістичного перекладу є дисфемістичний, який є заміною слова з оригіналу тексту на більш грубе.

«There, you, naughty boys! That should teach you to stop rioting and breaking the State Peace, you wicked villians, you!» [46]. – «Ах, ви, поганці! Ми вас зараз навчимо не бунтувати, не порушувати спокій у державі, погані розбійники!».

Цілком невульгарний вираз *naughty boys* (буквально «неслухняні хлопчачки») замінили на грубе «поганці». Така заміна цілком доречна для контексту мови перекладу, адже використовуючи буквальный переклад експресія пропадає.

Подібні прийоми не слід використовувати часто, це лише потрібно в тому випадку, якщо схожі слова підходять до інших мовних характеристик героя, тобто, підходять за контекстом або природні для нього.

Розглянемо також особливості контекстуального перекладу образних сленгізмів. Зокрема, метафора є одним із головних засобів утворення сленгу, оскільки метафора – це стилістичний прийом для створення несподіваних образів. Проаналізувавши способи утворення одиниць сленгу, можна дійти до висновку, що основними є метафора, спеціалізація, евфемізм, синекдоха, генералізація, порівняння, спотворення звуків у словах.

Метафора – вживання слова у переносному значенні; словосполучення, що характеризує це явище шляхом перенесення на нього ознак, властивих іншому явищу (через ту чи іншу подібність) [14, с. 110].

«*Very, very determined,*» *Hammer went on, «completed our academy for volunteers, highest marks we've ever had. Impressed the hell out of the instructors. Does that mean he won't burn us, Virginia?»* [45].

«Дуже, дуже рішуче, – продовжував Хаммер, – закінчив нашу академію для волонтерів, найвищі оцінки, які ми коли-небудь отримували. Вразив інструкторів. Це означає, що він не спалить нас, Вірджиніє?».

To burn – шахрайство, обдурити. Звичайне значення – поглинання, руйнування вогнем. *Mouse* (маніпулятор «миша»), *worm* (тире), *spike* (вертикальна характеристика), *twiddle* (тильда – символ) – метафоричне перенесення за формою. Сленговий вираз *impressed the hell out of*, вжитий у вихідному тексті, перекладений за допомогою прийому еквівалентного перекладу – вжитий більш нейтральний варіант значення *impressed the hell out of*. При цьому використана стилістична нейтралізація, що «знімає» експресивність та емоційність у реченні. Зазвичай її використовують задля нейтралізації висловлювань-незадоволень або лайливих виразів [43, с. 4]. У цьому випадку сленговий вислів містить у собі знижену стилістику (*hell out*), яка нейтралізується при перекладі.

Також може вживатися спеціалізація – тобто, звуження чи обмеження значення слова:

«*Of course I've got people down there undercover, hookers, pimps, trolling, hanging out, whatever it takes. What do you think?»* [49]. – «Звичайно, у мене є люди під прикриттям, повії, сутенери, тролінг, тусовки, що завгодно. Що ти думаєш?».

Прикметник *undercover* (що означає «секретний») субстантивувався і почав означати «секретного агента». Два інших випадки спеціалізації – це іменники *hooker* (повія) і *pimp* (сутенер). Спочатку вони означали, відповідно, «річ чи людина, яка чіпляє на гачок» і «негідник, мерзотник». Тепер, піддавшись

спеціалізації, вони набули значення «повія» та «людина, яка живе за рахунок доходів повії або борделя».

Евфемізм – це слово або фраза, які використовуються для заміни неприємного слова або виразу зазвичай найбільш прийнятним. Евфемізми можуть використовуватися для відтворення тих сленгових виразів, які несуть у собі знижене, вульгаризоване або неприйнятне значення.

«*Webb's swiping reports out of the press basket. In off chance you might care*» [45]. – «Вебб витягує звіти з корзини для преси. Випадково це може бути вам байдуже».

Swipe – брати, красти. У нейтральній мові це дієслово означає «вдарити з силою». Тут воно використовується як евфемізм дієслова «красти». Аналогічним чином може використовуватися вираз *pre-loved cars* для *used cars*. При перекладі знову відбувається стилістична нейтралізація, що дозволяє відтворити евфемізоване значення сленгового виразу.

Інтерес становлять також і сленгізми, які утворені через стилістичний прийом синекдохи – фігури мови, яка представляє собою ціле чи навпаки. *Brass* означає старших офіцерів США у збройних силах; особливо у фразах *the big (or top) brass*. Спочатку *brass* означало «прикраси з латуні», так що тут явний приклад синекдохи – частина замість цілого.

Окрім того, використовується й генералізація – розширення значення слова. *To stonewall* – перешкоджати будь-чому (або будь-кому). Звичайне значення – «перешкоджати дискусії». *To bug* – дратувати, роздратувати, набридати. Звичайне значення слова *to bug* – «сховати мікрофон (особливо будівлі або кімнаті)». При перекладі важливо враховувати спосіб утворення сленгізму для правильного його відтворення українською мовою.

Окрім того, слід враховувати функціональні особливості сленгових виразів у тексті. Стилiстична нейтралiзацiя, описовий переклад чи iншi способи перекладу, якi не зберiгають всi ознаки сленгового виразу, можуть призводити до втрати функцiональних особливостей сленгу. Функцiї сленгу в мовi можуть бути рiзними:

1. Експресивна функція. Сленгові висловлювання використовуються для вираження емоцій, почуттів і ставлення до чого-небудь або кого-небудь.
2. Групова функція. Сленг використовуються для встановлення зв'язків між певною групою людей, які вживають спільну мову.
3. Економічна функція. Сленгові висловлювання можуть бути скороченнями слів або фраз, що допомагають економити час і зусилля при спілкуванні.
4. Творча функція. Сленг може бути використаний для створення нових висловлювань і слів, що відображають веселість, творчість і індивідуальність.
5. Розпізнавальна функція. Вживання сленгу може допомогти розпізнати певну групу людей за їх спільною мовою [15; 17].

Узагальнюючи, сленг виконує різноманітні функції в мові, але найбільш важливою є його спільнотворча функція, яка змушує людей використовувати спільну мову для спілкування та побудови взаємин в групі.

3.3. Методика навчання студентів-перекладачів перекладу сучасного англomовного сленгу у ВНЗ

Студенти-перекладачі у ході навчання особливостям перекладу повинні підготуватися до перекладу складних для відтворення українською мовою елементів англійської мови, у тому числі й сленгових виразів. Письмовий переклад дає більше можливості для роботи з текстом і використання отриманих протягом навчання знань. Цей вид перекладу зазвичай не обмежується у часі, як усний переклад. Цей тип перекладу пов'язаний з матеріально зафіксованим канонічним текстом оригіналу [19, с. 170].

Це дозволяє студентам прочитати текст кілька разів, попрацювати з ним і проаналізувати його, що неможливо при усному перекладі. Також для студентів корисно проводити постійне порівняння двох текстів. Оскільки у студентів в запасі буде деякий час, то вони зможуть звернутися до словників та інших допоміжних джерел інформації. У них буде час на пошук потрібного еквівалента,

а також можливість виправляти і редагувати текст, що є важливим на етапі навчання перекладу.

Робота з текстом становить важливу частину будь-якого курсу навчання перекладу [20, с. 340]. Вправи поділяють на передперекладацькі та перекладацькі. Передперекладацькі вправи спрямовані на смисловий аналіз тексту. Зокрема, студентам можуть бути запропоновані наступні основні вправи:

- 1) за назвою здогадатися, про що буде йти мова в тексті;
- 2) звернути увагу на автора тексту і розглянути інформацію про нього;
- 3) прочитати текст і визначити його стиль;
- 4) відповісти на питання за текстом;
- 5) виділити найголовнішу інформацію в тексті;
- 6) виписати і розподілити по групах певні частини мови;
- 7) знайти в тексті фразеологізми, скорочення, інтернаціональні слова;
- 8) перефразувати виділені речення, використовуючи певні конструкції;
- 9) коротко викласти зміст тексту.

Крім цього, перед виконанням перекладу студентам буде корисно вивчити паралельні тексти вихідною мовою та мовою перекладу, виявити відмінності між ними і проаналізувати використані прийоми перекладу. Найкраще, щоб дані паралельні тексти збігалися з тематики з текстом, призначеним для подальшого перекладу.

Перекладацькі вправи націлені на використання трансформацій, встановлення міжмовних відповідностей, пошук необхідних еквівалентів, використання словників та інших джерел інформації [21, с. 339].

На даному етапі студентам можуть бути запропоновані спочатку вправи, які містять матеріал, що був взятий не з тексту, призначеного для перекладу, але який пов'язаний з його тематикою. Студенти зможуть відпрацювати використання необхідних прийомів на схожому лексичному і граматичному матеріалі, який зустрінеться у тексті для перекладу. Матеріалом для таких вправ можуть послужити різні слова, фрази, речення, взяті з різних текстів єдиної тематики.

Зокрема, на перекладацькому рівні студенти можуть виконати наступні основні вправи:

- 1) підібрати до слів їх еквіваленти іноземною мовою;
- 2) перекласти речення, звертаючи особливу увагу на переклад назв, імен, скорочень;
- 3) перекласти фразеологічні звороти;
- 4) перекласти безеквівалентну лексику, використовуючи різні прийоми (транскрипцію, транслітерацію, калькування, використання аналогів, описовий переклад);
- 5) перекласти слова, які називають «помилковими друзями перекладача»;
- 6) перекласти певні структури, що містяться у висловлюваннях;
- 7) перекласти виділені слова і фрази у реченнях, звертаючи увагу на контекст;
- 8) перекласти висловлювання, використовуючи певні граматичні трансформації (синтаксичне уподібнення, членування, об'єднання, граматичні заміни).

Окрім того, слід виконати вправи, пов'язані з текстом для перекладу. Студентам пропонуються наступні основні вправи:

- 1) підібрати синоніми у вихідній мові та мові перекладу до виділених слів у тексті;
- 2) знайти еквіваленти до виділених слів у тексті;
- 3) перекласти знайдені у тексті власні імена;
- 4) перекласти виділені слова і словосполучення в тексті та встановити, які лексичні прийоми були використані і чому;
- 5) перекласти виділені слова і словосполучення в тексті і встановити, які граматичні заміни були застосовані;
- 6) встановити значення стійких словосполучень (наприклад, знайти правильну відповідь із запропонованих) [20, с. 340].

Після виконання передперекладацьких і перекладацьких вправ студенти можуть виконувати переклад тексту. Таким чином, система розроблених вправ

спрямована на формування навичок і умінь аналізувати зміст тексту, лексико-граматичних навичок і вмінь в письмовому перекладі. Такі вправи можуть бути використані для учнів загальної середньої освіти, які навчаються робити переклади, а також для студентів на початковому етапі навчання перекладу у закладі вищої освіти.

Розглянемо кілька вправ, які передбачають навчання студентів-перекладачів роботі з фразовими та сленговими виразами англійської мови:

Вправа 1.

Мета: Ознайомити студентів із поняттям та функцією фразових дієслів, мотивувати учнів до навчальної діяльності.

Прийоми: Активне слухання, відповіді на питання.

Інструкція: One of the brightest features of English language is usage of phrasal verbs. A phrasal verb is a combination of a verb and preposition, a verb and an adverb, or a verb with both an adverb and a preposition. Thus it forms a new verb which meaning cannot be understood by looking at the meaning of every word in the dictionary. Can you remember some examples of phrasal verbs? Look at this diagram of phrasal verbs.

A phrasal verb has a meaning which is different from the original verb. That's what makes them fun, but confusing. You may need to try to guess the meaning from the context, or, failing that, look it up in a dictionary. So, it is necessary to learn phrasal verbs to sound really English and to improve your speaking and grammar skills as well as the understanding of English language at all.

Now, let's check your understanding of the phrasal verb. You have one minute to finish the sentence:

A phrasal verb is.....

Вправа 2.

Мета: Ознайомити студентів із функцією сленгових фразових дієслів та продемонструвати їх вживання у контексті.

Прийоми: Пошук ГС у тексті, переклад, здогадка.

Інструкція: Read the text and pay attention to the phrasal verbs in bold type.
What is common between them?

John's day at school

One day John went to school with a lunchbox to eat his lunch at the dinner break between the lessons. When the dinner break came, he was busy **monkeying** and **horsing around** with his friends. He remembered about his lunch only 5 minutes before the lesson and he had to **wolf down** his food. After it, sitting at the lesson, John realized that because of hurry he **pigged out** and he felt unwell. After the lesson he **ducked out** the class and came to the school doctor. He said that he is unwell because of pain in his stomach and **fished for** the permission to go home. The doctor said that if he has such pain it is better to go to the hospital and be examined by the surgeon as it may be appendicitis. John chickened out and said that he is much better now. The doctor **fished out** the pill out of the drawer and gave it to John. He swallowed the pill came back to the class.

Вправа 3.

Мета: Семантизувати нові сленгові фразові дієслова.

Прийоми: Переклад ГС українською мовою.

Інструкція: Read the definitions of animal phrasal verbs and try to give the Ukrainian equivalents to them.

Phrasal verb	Definition
To chicken out	Not to do something because you're afraid
To pig out	To eat a lot of food at once
To wolf down	To eat very quickly
To fish for	To ask for or to try to get something in an indirect way

To fish out	To pull something out of liquid / container
To monkey around	To do things in an unserious way: to play or waste time
To horse around	To play in a loud/rough way
To duck out	To leave quickly and unannounced

Вправа 4.

Мета: Семантизувати нові фразові дієслова.

Прийоми: Читання та переклад ГС у контексті.

Інструкція: Read the sentences and translate the animal phrasal verbs given in bold type into Ukrainian.

1. Bill refused my invitation on the trip to mountains. I think he just **chickened out**, because he has a fear of heights.
2. I **pigged out** on Mexican food after hiking all day.
3. My lunch break is only 20 minutes, so I often have to **wolf down** my food.
4. Jessica is always **fishing for** compliments saying that she isn't pretty.
5. I am always **fishing out** something surprising from my handbag.
6. Adam broke his arm from **horsing out** with his brother.

Вправа 5.

Мета: Актуалізувати знання студентів про структуру фразового дієслова, навчити утворенню фразового дієслова.

Інструкція: Look at these words. They are lost and alone, let's help them to unite and make some interesting phrasal verbs. To do it you should remember the structure of phrasal verb and those phrasal verbs with animal names we have already observed previously. First of all, arrange these words in the table according to the part of speech:

horse	chicken	fish (2)	out (4)	around (2)
		monkey		
	Down	pig	duck	for wolf

Вправа 6.

Мета: Автоматизувати дії студентів з новим граматичним явищем на рівні речення.

Прийоми: Перефраз ЗМ.

Інструкція: Paraphrase the following sentences using appropriate phrasal verbs from the table.

To chicken out;	to pig out;	to wolf down;	to monkey around;
to fish out;	to fish for;	to horse around;	to duck out.

1. The woman became really frightened when her boat turned over in the river.
 2. My aunt Polly can't stand when someone leave without saying good bye.
 3. Mary often tries to get a compliment saying that she has excess weight and her new dress doesn't suit her.
 4. Rob is very busy so he often has to eat his lunch very quickly.
 5. John was running and playing with his dog the house very loudly and finally got a bruise from hitting the cupboard.
 6. Julie always surprises her friends by pulling out of her bag everything that is needed particularly at this moment.
 7. Kelly wasted time during the whole month and now she is near being dropped out of school.
- He became overweight because of his bad habit to eat a lot of food at once.

Вправа 7.

Мета: Автоматизувати дії студентів з новим граматичним явищем на рівні словосполучення.

Прийоми: Добір синонімів.

Інструкція: Give the synonyms of the following animal phrasal verbs.

To chicken out;	to pig out;	to wolf down;	to monkey around;
to fish out;	to fish for;	to horse around;	to duck out.

For example:

T: To chicken out;

PI: To be afraid.

Вправа 8.

Мета: Автоматизувати дії студентів з новим граматичним явищем на рівні речення.

Прийоми: Переклад.

Інструкція: Translate from Ukrainian into English using animal phrasal verbs.

1. Джон швидко проковтнув обід та непомітно вислизнув із кімнати.
2. Якщо їсти багато за один раз то потім будеш погано себе почувати.
3. Пітер злякався та не пішов із друзями дивитися на блискавку.
4. Вона витягла шматочок хліба із своєї сумки та віддала бездомній собаці.
5. Джессіка часто байдикує на вихідних, а потім мусить робити все домашнє завдання пізно увечері в неділю.
6. Наш сусід розсердився на нас, бо ми дуже шумно грали в м'яча та розбудили його.

Вправа 9.

Мета: Автоматизувати дії студентів з новим граматичним явищем на рівні фрази.

Прийоми: Matching.

Інструкція: Match the phrasal word with its meaning.

To chicken out	To leave quickly and unannounced
To pig out	To eat very quickly
To wolf down	To eat a lot of food at once
To fish for	To play in a loud/rough way
To fish out	To do things in an unserious way: to play or waste time
To monkey around	To pull something out of liquid / container
To horse around	To ask for or to try to get something in an indirect way
To duck out	Not to do something because you're afraid

Вправа 10.

Мета: Автоматизувати дії студентів з новим граматичним явищем на рівні понадфразової єдності.

Прийоми: Matching.

Інструкція: Match the two halves of each dialogue. Write your answers in the box.

1.	I ate so much food at the party, I feel unwell!	A.	It is no wonder he didn't pass it, he just monkeyed around the whole year, playing computer games and wasting his time!
2.	My brother didn't pass his final exam, I have no idea what he is going to do now.	B.	You shouldn't pig out like this, it isn't good for your health and figure.

3.	Come on! Are you chicken out or something?	C.	Don't worry, there are so many people here that you can just duck out unnoticed.
4.	Let's go skydiving with me next weekend. It is amazing experience, believe me!	D.	Emm... I am very busy next weekend, you know. And, besides, there are sharks and sea jellies and....
5.	Mary, unfortunately, I should leave your party right now. I am in a big hurry, but it isn't polite to leave without saying goodbye to everyone.		

1		2		3		4		5		6	
---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

Вправа 11.

Мета: Автоматизувати дії студентів з новим граматичним явищем на рівні ПЄ.

Прийоми: Складання діалогу-розпитування.

Інструкція: Play the roles. Don't forget to use the animal phrasal verbs.

Role 1: You are an interviewer of the famous TV channel. Ask a passer-by about the news around the town. Write down the answers.

Role 2: You are a passer-by who is interviewed about the latest city news. Answer all the questions and explain your answers.

Відтак, робота зі сленговими фразовими дієсловами на заняттях з англійської мови та перекладу у ВНЗ передбачає як навчання студентів-перекладачів використанню таких лексичних одиниць у власному мовленні, формування розуміння студентами структури та значення таких слів, так і навчання їх перекладу українською мовою.

Розроблений комплекс вправ спрямований на формування англомовної граматичної компетентності на матеріалі сленгових фразових дієслів, а також формування перекладацької компетентності студентів на основі цього мовного матеріалу. При розробці комплексу вправ враховувалися як теоретико-методологічні передумови формування англомовної граматичної компетентності та перекладацької компетентності студентів на матеріалі сленгових фразових дієслів, так і методичні передумови, етапи та система вправ для формування англомовної граматичної компетентності.

ВИСНОВКИ

У роботі з'ясовано, що сленг належить до фамільярно-розмовного пласту нелітературної лексики. Сленг – це слова, які нерідко розглядаються як порушення літературних мов стандартизованої мови. Сленгізми являють собою експресивні, виразні, часто – іронічні слова, які слугують для позначення предметів, та які вживаються у повсякденному житті.

Особливість явища сленгу полягає в тому, що, будучи невід'ємною частиною мови, він розвивається і еволюціонує разом з нею, а, отже, буде залишатися актуальною проблемою лексикології так довго як існує сама мова. На основі проведеного теоретичного дослідження, було визначено, що сленг – це різновид мови, який вживається переважно в усному спілкуванні окремої соціальної групи, яка об'єднує людей за віковою ознакою, а також сленг – це частина розмовної лексики, що відображає грубувато-фамільярне, інколи гумористичне ставлення до предмету висловлювання. Лінгвістами також виділяються два основних види сленгу – загальний сленг та спеціальний сленг.

Серед лексики найбільш рухливим пластом лексики є молодіжний сленг, який відображає вікові, психологічні, статусні особливості підростаючого покоління. Під молодіжним сленгом розуміємо сукупність мовних засобів високої експресивної сили, що постійно трансформуються, які використовуються у спілкуванні молодими людьми, які перебувають у фамільярних, дружніх стосунках.

Молодіжний сленг поєднує досить різноманітні тематичні групи, які характеризують не лише мовленнєву діяльність представників різних молодіжних субкультур, а й типи їхнього мислення. Поряд зі стилем поведінки та одягу, стиль спілкування молодих людей характеризує не стільки їх

причетність до певних неформальних груп, як тип мислення молоді, який з часом перетворюється на дорослий.

Існує три основних способи формування сленгізмів в англійській мові. До них відносяться морфологічний спосіб (словоскладання, скорочення, афіксація), семантичний (конкатенація, контамінація і метонімія), а також спосіб запозичень з інших мов. Із цих шляхів творення сленгової лексики найбільш продуктивними є семантичний (семантична деривація), у процесі якого відбувається розширення смислового обсягу слова, а також словоскладання, афіксація, скорочення (аббревіація).

Аналіз семантичних груп молодіжного сленгу сучасної англійської мови показав, що в молодіжному сленгу за кількістю переважають одиниці, що описують людину, емоційно-експресивна лексика, яка характеризує людину з точки зору її здібностей, зовнішності і характеру. Спосіб життя і пріоритети молоді обумовлюють ті обставини, що в молодіжному сленгу переважають сленгові лексеми, що описують чоловіка, жінку, групу людей і розважальні заходи.

Окрім того, з'ясовано, що популярними серед молоді є Інтернет-сленг, а також СМС-сленг, які набули поширення серед молоді через активне долучення її до онлайн-комунікації. Найбільш поширеним типом англійських Інтернет-сленгізмів є скорочення та аббревіації, оскільки онлайн-спілкування тяжіє до максимальної економії мовних засобів.

Сленг є дуже гнучкою формою мовлення, яка здатна швидко змінюватись і пристосовуватись до змін у культурі та суспільстві. Сленг може бути різним за своєю тематикою, від спорту до музики, від техніки до наркотиків. Це відображає те, як люди сприймають та розуміють світ навколо себе та як вони взаємодіють між собою. Окрім того, сленг може відрізнитись в залежності від регіону та соціального статусу людини.

Зауважимо, що сленг виконує різні функції в мові, а саме: експресивна, групова, економічна, творча, розпізнавальна, тощо, але найбільш важливою є його спільнотворча функція, яка змушує людей використовувати спільну мову для спілкування та побудови взаємин в групі.

У результаті аналізу було виявлено, що основними способами утворення одиниць сленгу є словоскладання, афіксація, абревіація, акронімія, контамінація. Крім того, метафора, спеціалізація, евфемізми, синекдоха, генералізація, порівняння, спотворення звуків у словах. У сленгу можна виявити живі факти словотворчості, прогресивний вплив на розвиток та вдосконалення мови.

Прагненням будь-якого перекладача є досягнення максимальної передачі стилістичних особливостей оригіналу в перекладі. Переклад англійського сленгу досить важкий, а групи, що входять у знижену лексику, щільно переплітаються з просторіччями і часто в них переходять, тоді при нестачі відповідності перекладачеві слід вдаватися до просторіччя, залежно від контексту. Нами були розглянуті основні способи перекладу сленгових одиниць, а саме: непрямий спосіб перекладу та лексичні трансформації.

У третьому розділі дослідження також розглянуто методичні аспекти навчання перекладу сленгових одиниць студентів-перекладачів на базі ЗВО та розроблено комплекс вправ для роботи студентів з фразовими сленгізмами на заняттях з практики англійської мови та теорії і практики перекладу. Розроблений комплекс вправ спрямований на формування англомовної граматичної компетентності на матеріалі сленгових фразових дієслів, а також формування перекладацької компетентності студентів на основі цього мовного матеріалу. При розробці комплексу вправ враховувалися як теоретико-методологічні передумови формування англомовної граматичної компетентності та перекладацької компетентності студентів на матеріалі сленгових фразових

дієслів, так і методичні передумови, етапи та система вправ для формування англомовної граматичної компетентності.

Перспективи подальших досліджень становить вивчення особливостей перекладу сленгових одиниць на базі різноманітних типів дискурсу, зокрема – інтернет-дискурсу соціальних мереж, політичного дискурсу, публіцистичного дискурсу тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алікберов В. І. Сленг та переклад. Київ: Лілея, 2000. 32 с.
2. Балабін В. В. Сучасний американський сленг як проблема перекладу. Київ: Логос, 2002. 313 с.
3. Бондаренко К.Л. Співвідношення сленгової лексики української та англійської мов: лексикографічний та перекладацький аспекти. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2009. 146 с.
4. Бондаренко О. Особливості перекладу абревіатур, акронімів і скорочень. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. Донбас. держ. пед. ун-т. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Моторіна, 2015. С. 76–83.
5. Борисова О. Е. Арго в українській мові: стан і перспективи досліджень. *Вісник Запорізького національного університету*. Серія: Філологічні науки. Запоріжжя, 2012. № 1. С. 77–81.
6. Вилюман В. Г. Про способи утворення слів сленгу в сучасній англійській мові. Львів: ЛНУ, 2005. 240 с.
7. Глушук Н. В. Лінгвопрагматика сучасного англомовного сленгу: витоки, класифікаційні та семантичні ознаки. *Вісник Львівського університету*. Серія: Іноземні мови. 2013. Вип. 21. С. 22–36.
8. Дзюбишина-Мельник Н. Сучасний жаргон і сучасне розмовне мовлення. *Наукові записки Національного університету Києво-Могилянська академія: Філологічні науки*. Київ, 2002. Т. 20. С. 14–18.
9. Дорда В. О. Американський молодіжний сленг як об'єкт вивчення соціолінгвістики. Матеріали VI Міжвузівської конференції молодих учених. Донецьк: ДонНУ, 2008. Т.1 С. 77–81.
10. Зацний Ю.А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови. Запоріжжя: Запорізький держ. ун-т, 1998. 430 с.

11. Клименко О. Л. Сленг і американський мовний стандарт: Особливості взаємодії. *Вісник Запорізького національного університету*. Філологічні науки. 2015. № 2. С. 246–251.
12. Медвідь О. М. Комп'ютерний сленг. Суми: СумДУ, 2005. С. 50–56.
13. Парашук В. Ю. Зміни в кодифікованих вимовних нормах сучасної англійської мови. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені В. Винниченка*. Серія: Філологічні науки (мовознавство). Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка. 2000. № 26. С. 165–175.
14. Потятинник У. О. Соціолінгвістичні та прагмастилістичні аспекти функціонування сленгової лексики (на матеріалах періодики США): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Львів, 2003. 246 с.
15. Руденко М. Ю. До питання про класифікацію соціальних 43 діалектів. *Наукові записки*. Серія : Філологічні науки : зб. наук. праць / Кіровоградський дер. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка; голов. ред. О. Семенюк. Кіровоград, 2016. Вип. 145. С. 65–70.
16. Секрет І. Семантичні аспекти американського студентського сленгу. *Наукові записки*. Вип. 89 (3). Серія: Філологічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2010. С. 80–84.
17. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
18. Тимошенко Т. І. Лексичні особливості англійського молодіжного сленгу (на прикладі неформальних висловлювань американських студентів). *Вісник психології і педагогіки*. Київ, 2013. Вип. 11. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11081/1/T_Tymoshenko_VPIP_11_GI.pdf
19. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ: Либідь, 2007. 248 с.

20. Черноватий Л., Ковальчук Н. Система вправ і завдань для навчання усного послідовного перекладу. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна*. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. (86). 2018. С. 167–174.

21. Черноватий Л. М., Червінко Л. М. Система вправ для навчання послідовного перекладу з опорою на систему перекладацького скоропису. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. Умань, 2013. № 3. С. 338–348.

22. Хом'яков В. А. Нестандартна лексика в структурі англійської мови національного періоду: дис. ... докт. лінгв. наук. Київ, 1985. 123 с.

23. Andersson L. G. *Bad language*. London, 1992. 202 p.

24. Crystal D. *English as a Global Language*. Cambridge University Press, 2003. 229 p.

25. Dalzell Th. *Flappers 2 Rappers: American Youth Slang*. New York: Dover Publications, 2010. 225 p.

26. Eckert P. *Linguistic Variation as Social Practice: The Linguistic Construction of Identity in Belten High*. Blackwell Publishing, 2000. 260 p.

27. Flexner S. B. *Speaking Freely: A Guided Tour of American English from Plymouth Rock to Silicon Valley*. Oxford University Press, 1997. 480 p.

28. Kindall C. A. *Study of the Most Common Misspelled Words*. URL: <http://www.spellingsociety.org/journals>

29. Marchand H. *The Categories and Types of Present-Day English Word-Formation*. Wiesbaden, 2008. 370 p.

30. Mattiello E. *An Introduction to English Slang: A description of its Morphology, Semantics and Sociology*. Monza: Polimetrica, 2008. 250 p.

31. Mencken H.L. *The American Language*. New York: Alfred A. Knopf Incorporated, 1992. 333 p.

32. Partridge E. A. Slang Today and Yesterday. London: Routledge and Kegan Paul, 1979. 381 p.
33. Raymond E. The Jargon File, Version 4.4.8. URL: <http://www.catb.org/~esr/jargon/>
34. Richard A. Slang and Euphemism. New York: New American Library, 2000. 427 p.
35. Rickford J. R., McWhorter J. H. Language Contact and Language Generation: The Pidginization of African American English. In A. Spears & D. Winford (Eds.), The Structure and Status of Pidgins and Creoles. John Benjamins Publishing. 1997. P. 143–196.
36. Spears R. Conversational American English. McGraw-Hill, 2010. 224 p.
37. Vishnevskaya G. English Pronunciation Norms. Exploring English Phonetics. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2012. P. 225–240.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

38. Білодіда І. К. Словник української мови: в 11 тт. Том 11. Київ: Наукова думка, 1980. 700 с.
39. Cambridge learner's dictionary. URL: <http://dictionary.cambridge.org>
40. Concise Oxford Dictionary of English Etymology. London: Oxford University Press, 1996. 1024 p.
41. Green J. Chambers Slang Dictionary. Chambers Harrap Publishers, 2008. 1520 p.
42. Partridge E. A. Dictionary of Slang and Unconventional English. 8th edition. L. and N.Y.: Routledge, 2002. 1400 p.
43. Oxford English Dictionary. URL: <http://stylistics.diary.ru/p195044646.html>
44. The Encyclopaedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/>

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

45. A dictionary of slang. URL: <http://www.peevish.co.uk/slang/links.htm>
46. Burgess A. Clockwork orange. Novel. London. 2000. 205 p.
47. Cecelia Ahern. Love, Rosie (Where Rainbows End). Gardners Books, 2004. 576 p.
48. Keezy K. One flew over the couckou's nest. Viking Press, 1962. 320 p.
49. Urban Dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com/>